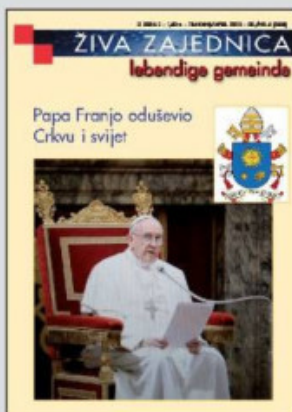

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Papa Franjo oduševio
Crkvu i svijet

Naslovnica:
Papa Franjo;
izvor: www.znet.hr

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42 d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:

Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:

Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:

Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:

Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkčić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout & Bildbearbeitung:

Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:

DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:

VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
Konto Nr. 6498973
(BLZ: 750 903 00),
bei der UGA Bank eG
IBAN:
DE03750903000006498973

Zadnja stranica:

Malitva obitelji za svaki dan;
pripredila HKM Siegen

AKTUALNO

FRANKFURT AM MAIN

Očuvanje hrvatskoga identiteta i povezivanje Hrvata

U petak 1. ožujka, u sklopu svog službenog posjeta hrvatskim zajednicama u Njemačkoj, predstojnica Državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske mr. Daria Krstičević sa suradnicima posjetila je Hrvatski dušobrižnički ured u Frankfurtu na Majni. U toj je prigodi svoje domaćine, delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicu Komadinu i suradnike upoznala s aktivnostima Državnoga ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, koji u svojoj nadležnosti pokriva područje odnosa R. Hrvatske s Hrvatima koji žive izvan

Sa susreta u Hrvatskome dušobrižničkom uredu. Slijeva nadesno: Mirjana Vatauvuk, delegat vlč. Komadina, predstojnica Krstičević, Zrinka Malešević i generalni konzul Špoljarić.

njenih granica. Državni ured će, istaknula je, sustavno skrbiti za zaštitu prava i interesa Hrvata koji žive izvan Republike Hrvatske, radit će na jačanju hrvatskih zajednica u svijetu, očuvanju i jačanju identiteta, uspostavljanju, održavanju i promicanju veza, a u suradnji s drugim nadležnim ministarstvima stvarat će uvjete za povratak iseljenika u domovinu i njihovo uključivanje u gospodarski i društveni život, te im pružati maksimalnu pomoć ako se odluče na ulaganje u R. Hrvatsku. Dodala je i da će Državni ured u stalnoj komunikaciji i kontaktima s hrvatskim zajednicama u inozemstvu, kao i hrvatskim diplomatsko-konzularnim predstavništvima, zajednički sustavno raditi na prepoznavanju problema i pomaganju jačanju hrvatskih zajednica. „S obzirom da Hrvati izvan Hrvatske, u zemljama u kojima žive, imaju različite položaje i potrebe, Državni Ured će zajedno sa svim nadležnim hrvatskim institucijama imati i različite pristupe ovisno o kojoj zajednici je riječ“, istaknula je. Predstojnica Krstičević je tijekom susreta izrazila zahvalnost hrvatskim dušobrižnicima i katoličkim misijama, koje su dale nemjerljiv doprinos u očuvanju hrvatskog jezika i kulture i koje su Hrvatima – katolicima, raseljenim diljem svijeta bili potpora u svim prigodama. Delegat vlč. Komadina je u toj prigodi kazao kako sa Državnim Uredom očekuje kvalitetnu suradnju. „Naš ured stoji na raspolaganju Državnom uredu za Hrvate izvan Republike Hrvatske kako bismo zajedničkim aktivnostima produbili našu suradnju na dobro nama povjerenih vjernika, ali i općenito Hrvata koji žive u Njemačkoj. Naš Ured je u okviru naših mogućnosti spreman na suradnju“, kazao je delegat vlč. Komadina zahvalivši i diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske u Njemačkoj na potpori i suradnji. Generalni konzul Josip Špoljarić, koji je u ime Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Frankfurtu nazočio susretu, izrazio je zadovoljstvo s potencijalom koji Hrvati imaju u Njemačkoj, što se moglo čuti i vidjeti na susretu hrvatskih udruga s predstojnicom Krstičević u Generalnom konzulatu u Frankfurtu u četvrtak 28. veljače. Uz predstojnicu Krstičević na susretu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom i suradnicima, te Josipom Špoljarićem, generalnim konzulom u Frankfurtu bile su i Mirjana Vatauvuk, načelnica Sektora za pravni položaj Hrvata izvan Republike Hrvatske i statusna pitanja i Zrinka Malešević, načelnica sektora za programe i projekte Hrvata izvan Republike Hrvatske.

Tekst i snimka: Adolf Polegubić

U OVOM BROJU

● VATIKAN

Papa Franjo

str.

4

● DUHOVNE VJEŽBE

Srcem vjerovati i ustima ispovijedati

str.

8

● INTERVJU: fra Mičo Pinjuh

Djelovanje u promijenjenim okolnostima

str.

6

ZELL AM MAIN: SEMINAR
Izazovi i krize mladih

..... 10

TEOLOŠKI OSVRT: dr. I. Bodrožić
Vjera kao put

Kršćanski put i izlazak za Kristom bitno je sakramentalan, te nas vjera po sakramentima, kao postajama na putu, vodi do cilja.

..... 12

MAIN-TAUNUS/HOCHTAUNUS
Limburški biskup dr. Tebartz-van Elst
pohodio hrvatsku župu

..... 18

SVIJET MLADIH/JUGENDWELT
Pater noster, qui es in caelis ...

..... 23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:
Pfr. Ivica Komadina: Heilige Maria
des Guten Windes

Dr. Heiner Koch neuer Bischof von
Dresden-Meißen

..... 13-14

Prepoznaje se kako mladi u Njemačkoj rastu u kontekstu naturalizma.

Mladi u današnjem društvu

Nedavno je u Zell am Main kod Würzburga održan seminar za pastoralne suradnice i suradnike iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke. Psiholog i psihoterapeut, svećenik Đakovačko-osječke nadbiskupije, vlč. dr. Josip Bošnjaković govorio je o izazovima i krizama odrastanja mladih u današnjem društvu. Promišljao je o mladima koji žive u današnjoj kulturi koja je obilježena naturalizmom, u koji su ucijepljeni materijalizam, hedonizam, atomizam, univerzalizam, objektivizam, likvidnost. „Naturalizam je karakteristika zapadnoga društva, a kako je SR Njemačka sastavni dio zapadne kulture, prepoznajemo kako mladi u toj zemlji rastu u kontekstu naturalizma.“ Istaknuo je, prema podacima nedavnog istraživanja SINUS-Instituta u Njemačkoj o mladima u dobi od 14 do 17 godina, kako je razlika između bogatih i siromašnih sve očitiija. Sve je veći pritisak na način izobrazbe i doprinosa pojedinca u društvu, koji je zadan

pod utjecajem kompleksnih i globaliziranih uvjetovanosti. Broj radnih mjesta s oskudnom plaćom se povećao. Sve se više ističe osobna odgovornost. Obiteljska planiranja su postala nesigurnija. Nestaju klasične obiteljske strukture. Tijek i predvidivost života teže je isplanirati. Mladi se u probijanju u životu moraju oslanjati sve više na vlastite sposobnosti, a manje na društvene institucije. Svakodnevnica biva sve više digitalizirana. Postalo je teže odvajati se od roditelja, a Njemačka je postala zemlja multikulturalnosti. Sve se to odnosi i na mlade Hrvaticu i Hrvate u Njemačkoj, koji se sve više suočavaju sa suvremenim izazovima. Kako u svemu tome na ispravan način funkcionirati? Na koji način mladima pritom mogu pomoći hrvatski pastoralni djelatnici u Njemačkoj? „Uzimati u obzir motive i nadanja druge osobe, znači razumijevati osobu u njezinim potrebama, što nije uvijek lako“, kazao je dr. Bošnjaković. Ključ je, dakle, u razumijevanju! Urednik

Iz delegatove Poruke

Sveta Marija dobrog vjetra

Kada se u srijedu, 13.3.2013. u 20.22 sati na središnjoj lodi bazilike Sv. Petra u Rimu pojavio dotadašnji kardinal Buenos Airesa Jorge Mario Bergoglio, tada već papa Franjo, započelo je u Crkvi jedno novo razdoblje, zapuhao je neki novi vjetar, svježiji zrak. Došao je, kako reče papa s „kraja svijeta“, s drugog kontinenta, iz Južne Amerike u kojoj živi najviše katolika na svijetu, iz Argentine u kojoj je 91% pučanstva katoličke vjere. Jorge Mario kardinal Bergoglio bio je od 1992. pomoćni biskup, a od veljače 1998. do ožujka 2013. nadbiskup Buenos Airesa. Sin talijanskih doseljenika, željezničarskog službenika Maria i kućanice Regine, rođen je 1936. u radničkoj četvrti Flores. Najprije je studirao kemiju, a onda je 1958. pristupio redovničkoj zajednici isusovaca (SJ). Mladu misu rekao je 1969., a 1973. postao je provincijal argentinske isusovačke provincije.

Prema nekim studijama u Argentini danas živi 250.000 Hrvata i njihovih potomaka, a prema nekima čak i do pola milijuna. Nakon II. svjetskog rata stiglo je u Argentinu četrdesetak izbjeglih svećenika, što svjetovnog klera, što redovnika, ponajviše franjevacu, uglavnom članova Provincije Presvetog Otkupitelja iz Splita i Sv. Jeronima iz Zadra. U Argentini djeluje Hrvatska katolička misija Sv. Nikole Tavelića u Buenos Airesu na čelu s fra Josipom Peranićem, članom Provincije sv. Jeronima iz Zadra, koji je ondje od 1984. U Argentini je i više hrvatskih redovničkih zajednica.

Naš novi papa, s migracijskom pozadinom, isusovac iz Latinske Amerike, koji je uzeo ime Franjo, odvjetnik siromaha, unosi novi, dobri, svježiji vjetar u Crkvu, naglašava odgovornost vjere za patnike, siromahe, potlačene. Dao Bog da uz Papinu potporu Kristova Crkva zaživi novim duhom!

Vlč. Ivica Komadina, delegat

Habemus Papam Franciscum!

Novi, 266. papa, isusovac je, Argentinac, Jorge Mario Bergoglio, sedamdeset-šestogodišnji dosadašnji nadbiskup Buenos Airesa.

Katolička Crkva po cijelome svijetu od večeri 13. ožujka 2013. više nikada neće biti ista. Toga se dana, naime, dogodilo nekoliko „apsolutnih“ novosti u njezinoj povijesti: po prvi puta Crkva je dobila papu iz Južne Amerike, po prvi je puta jedan isusovac postao papa i po prvi je puta od 1.100 izabrao novo papinsko ime. Sada svi već znaju da je novi rimski prvosvećenik nekadašnji buenosaireski nadbiskup kardinal Jorge Mario Bergoglio. Zanimljiva je činjenica da je sadašnji papa Bergoglio prvi papa u povijesti koji nosi ime Franja. Zbog nejasnoća oko imena morao je reagirati i vatikanski glasnogovornik o. Federico Lombardi, koji je objasnio da se novi papa zove jednostavno Franja, a ne Franja I. A „kardinal Jorge Mario Bergoglio izabran je za Vrhovnoga svećenika, 265. Petrovog nasljednika i izabrao je ime Franja. Svečano je to puku u 20.12 sati s vanjske Lade blagoslova Vatikanske bazilike najavio kardinal protodakon Jean-Louis Tauran, nakon bijelog dima u 19.06 sati.“ Tim je jednostavnim, a tako važnim riječima koje je iščekivao sav katolički narod, ali i cijeli svijet, 13. ožujka Tiskovni ured Svete Stolicе objavio ono što je više od 40 tisuća vjernika uživalo, a milijarde ljudi dobre volje pratilo preko elektroničkih medija. Papa Franja prvi je blagoslov s Lade bazilike sv. Petra „Urbi et orbi“ – Gradu i svijetu – udijelio u 20.22 sati. Prije blagoslova, Sveti Otac je rekao: „Braćo i sestre, dobra večer! Znao da je dužnost konklava bilo dati biskupa Rima. Čini se da su moja braća kardinali otišli po njega gotovo na kraj svijeta ... no, sada smo tu ... Zahvaljujem vam na dočeku. Biskupijska zajednica Rima ima svoga biskupa: hvala! A prije svega htio bih se pomoliti za našega biskupa u miru, Benedikta XVI. Molimo svi zajedno za njega, da ga Gospodin blagoslovi i da ga Majka Božja čuva.“ Tada je papa Franja s vjernicima okupljenima na Trgu sv. Petra izmolio Očenaš, Zdravomariju i Slava Ocu. „A sada, započnimo ovaj hod: biskup i narod. Taj hod Rimske Crkve, koja je ona koja u ljubavi predsjedava svim

Crkvama. Hod bratstva, ljubavi, povjerenja među nama. Molimo uvijek za nas: jedan za drugoga. Molimo za cijeli svijet, da bi postojala velika bratstvo. Želim vam da taj hod Crkve, kojega započinjemo danas i na kojemu će mi pomagati moj kardinal vikar, koji je ovdje, bude plodan za evangelizaciju ovoga tako lijepoga grada! A sada bih vam htio udijeliti blagoslov, ali prije – prije vas molim za jednu uslugu: prije nego što biskup bla-

Novi poglavar Crkve je kardinal Jorge Mario Bergoglio (SJ) nadbiskup Buenos Airesa – izabran 13.3.2013. –

izvor: vatican.va

glavni narod, molim vas da vi molite Gospodina da me blagoslovi: molitva naroda, tražedi blagoslov za svoga biskupa. Saaberimo se u tišini na tu vašu molitvu za mene“, rekao je Papa nakon čega su svi molili zajedno s njime u šutnji. „Sada ću udijeliti blagoslov vama i cijelome svijetu, svim muškarcima i ženama dobre volje.“ Nakon blagoslova, Papa se zadržao još kraće vrijeme pozdravljajući razdragane vjernike, te je zamolio da mu još jednom daju mikrofona kako bi im se mogao obratiti: „Braćo i sestre, napuštam vas. Puna hvala na dočeku. Molite se mene i da skoro! Vidjet ćemo se ubrzo: sutra želim ići moliti se Majci Božjoj, da čuva cijeli Rim. Laku noć i dobar odmor!“

A ono što je navečer najavio, to je ujutro učinio: 14. ožujka neposredno poslije osam sati pohodio je baziliku

Majke Božje Velike (Santa Maria Maggiore). Riječ je bila o privatnom posjetu, a papa Franja je osobno na altar dario cvijeće, kleknuo te se pomolio pred likom Majke Božje „Spaso rimskoga puka“ – „Salus populi Romani“ u kapelici sv. Pavla. U bazilici su ga dočekali rimski vikar kardinal Agostino Vallini i arhiepiskop bazi- like kardinal Santos Abril y Castelló s kaptolom i ispovjednicima. Nakon molitve, Papa je prošao kraj glavnoga altara ispod kojega se čuva relikvija „svetih jaslaca“ i otišao u Sikstinsku kapelu gdje je na altaru Jaslica sveti Ignacije Loyolski slavio prvu misu na Božić 1538., te se zadržao u molitvi na grobu svetoga Pia V. Nakon što je pozdravio osoblje bazilike, Sveti Otac Franja vratio se u Vatikan a na putu se zadržao u Međunarodnoj kući klera (Casa Internazionale del Clero), gdje je stanovao na početku konklava i osobno je podmirio račun. Pravo je iznenađenje priredio i djeci iz obližnje škole kod bazilike Svete Marije Velike.

U prvim je javnim nastupima papa Franja ugodno iznenađivao vjernike i pokazao da želi biti blizu ljudima, što je pokazivao i nekim svojim neobičnim gestama i spontanim riječima. Vjernici – njih oko 300 tisuća – dočekali su ga razdragano na prvome Angelusu 17. ožujka na Trgu sv. Petra, a Papa se s njima zadržao 11 minuta. „Sestre i braćo, dobar dan! Nakon prvoga susreta prošlu srijedu, danas svima ponovno mogu uputiti svoj pozdrav! Sretan sam što to činim u nedjelju, na Gospodnji dan! To je za nas kršćane lijepo, važno: susretati se nedjeljom, pozdravljati se, razgovarati kao sada ovdje, na trgu. Trgu koji, zahvaljujući medijima, ima dimenzije svijeta“, poručio je papa Franja i vjernike pozvao da nauče biti milosrdni kao što je milosrdni i Bog. Pohvalio je i jednu knjigu njemačkoga kardinala Waltera Kaspera o milosrđu, te ispričao anegdota sa starijom – bakicom kako je rekla – koja se kod njega 1992. htjela ispovjediti i koja mu je mudro rekla: „Svi imamo grijeha... ali Gospodin oprašta sve...“

Nastavak na str. 25

IZ CRKVE U DOMOVINI

„Izbor je uistinu mističan, otajstven“

Diljem domovine slavljene su mise zahvalnice za izbor novoga pape Franje, a istodobno mnogi su biskupi komentirali Papin izbor izražavajući zadovoljstvo ploda djelovanja Duha Svetoga.

Biskupi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održali su 20. i 21. ožujka u Mostaru radni dio svog 57. redovnog zasjedanja. Predsjednici svih Vijeća i Komisija Biskupske konferencije podnijeli su izvješća o radu spomenutih tijela, a istodobno biskupi su upoznali i s radom Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u BiH kao i s djelovanjem Tajništva i Katoličke tiskovne agencije BK BiH. Razmotriti su inicijative plana povratka Hrvata katolika u BiH.

Pod geslom „Obitelj – srce čovječanstva“ susret dalmatinskih fokalara priređen je u nedjelju 17. ožujka u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu. Okupilo se više stotina fokalara od Zadra do Dubrovnika svih dobnih uzrasta, među kojima i Rosa Calo iz centra Novih obitelji u Rimu. Pokret fokalara u Hrvatskoj svoje proljetne otvorene susrete posvećuje spomenu na Chiaru Lubich (preminula 14. ožujka 2008.) i njezinu baštinu. Dani kršćanske kulture priređeni su Dubrovniku i Splitu gdje je posebno je predstavljena pasionska baština. Kratka duhovna obnova i korizmeni susret Hrvatskoga društva katoličkih novinara okupio je više članova društva uz predavanje bibličara dr. fra Darka Teperta „Srcem vjerovati i ustima ispovijedati“ u Zagrebu.

Na Golom otoku više od 30.000 robijaša

U Muzeju grada Rijeke prikazana je projekcija dokumentarnog filma Darka Bovoljaka „Goli otok“. Prema riječima Damira Čargonje Čarlija, inicijatora projekta „Goli otok – Novi hrvatski turizam“, radi se o dokumentarcu koji je redatelj snimio o represivnijoj mašineriji prvih desetljeća komunističke epohe. „Riječ je o velikom kazamatu kroz koji je od 1949. prošlo više od 30.000 robijaša, uglavnom žigosanih političkih neprijatelja socijalističke Jugoslavije.“

Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup Želimir Puljić, na konferenciji za novinare u četvrtak 14. ožujka povodom izbora pape Franje. Nadbiskup Puljić je kazao kako je kao kardinala Jorgea Marija Bergoglia susreo i slušao njegove intervjue na Sinodi biskupa 2001. na kojoj se raspravljalo o biskupskoj službi. Tada je kardinal Buenos Airesa bio je glavni predavač. „Izbor je uisti-

nici, policajci i vatrogasci, kadeti Hrvatske vojske i polaznici Policijske akademije u koloni iza križa i zastava stigli su od zgrade Vojnog ordinarijata do perivoja.

Spomen na uzoran život kardinala Kuharića

Misu o 11. obljetnici smrti kardinala Franje Kuharića, koji je ostavio duboki trag u srcima vjernika, u zagrebačkoj katedrali predvodio je zagrebački pomoćni biskup Mijo Gorski. Govoreći o kardinalu Kuhariću, biskup Gorski istaknuo je da je poučen primjerom bl. Alojzija Stepinca neustrašivo branio načela Katoličke Crkve, kršćanske obitelji, ljudskoga dostojanstva i slobode savjesti. I u drugim mjestima u Hrvat-

Za svečane procesije u crkvi Marije Pomoćnice u Rijeci

nu mističan, otajstven, ali i javan. To što papa nije iz Europe premda je talijanskih korijena, smatra velikim pomakom. U Crkvi nema stranaca. U Crkvi nema kontinenata. To je pozitivan korak i iznenađenje. I prvi je papa isusovac. Čitam u tome veliki znak. Isusovci koji su osobito vezani uz službu apostola Petra ovime su nagrađeni. Jedan od isusovaca preuzima službu apostola Petra“, kazao je između ostaloga nadbiskup Puljić.

Dočekom staklenog sarkofaga s relikvijarom sv. Ivana Bosca u crkvi Marije Pomoćnice u utorak 12. ožujka obilježen je najveći događaj u stoljetnoj povijesti Salezijanske obitelji u Rijeci i Hrvatskoj, ali i jedan od najznačajnijih za riječki vjerski puk koji je počašćen dolaskom posmrtnih ostataka jednog od načašćenijih svetaca Katoličke Crkve.

Križni put Hrvatske vojske i policije na IV. korizmenu nedjelju na kšaverskoj Kalvariji u Zagrebu predvodio je vojni biskup Juraj Jezerinac. Biskup, vikar za pastoral don Josip Stanić, vojni i policijski kapelani te pripadnici Počasno-zaštitne bojne, voj-

skoj slavljenja je misa u spomen na obljetnicu smrti kardinala Kuharića.

U organizaciji Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Sarajevu priredena je tribina o temi Bokeljska muka: književna i kulturna baština Boke. U dvorani HKZ-Hrvatskog slova održana je tribina „Stopama mira“ o temi „fra Miljenko Stojić – Jedno djelo u zrcalu sadašnjosti“. Posebno je bilo govora o radu Vicepostulature postupka mučeništva „Fra Leo Petrović i 65 subrača“.

Banjolučki biskup Franjo Komarića primio je u Banjoj Luci predsjednika Narodne skupštine RS mr. Igora Radočića. Susretu je nazočio i biskupov tajnik vlč. Ante Vidović, a pridružio im se i ravnatelj KŠC-a u Banjoj Luci mons. mr. Ivica Božinović.

Na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu predstavljeni su rezultati razvojnoga istraživačkog projekta „Ekonomika starenja u Hrvatskoj“. Voditelj projekta, demograf prof. dr. Anđelko Akrap upozorio je da je starenje stanovništva jedan od najvećih demografskih, ekonomskih, zdravstvenih i općenito društvenih izazova 21. stoljeća. **A.O.**

RAZGOVOR S FRA MIĆOM PINJUHOM, DELEGATOM ZA HRVATSKU PASTVU U ŠVICARSKOJ

Djelovanje u promijenjenim

Biskupska konferencija Švicarske je u rujnu 2011. u Givisiez u imeenovala o. fra Miću Pinjuha novim nacionalnim koordinatorom hrvatskih katoličkih misija u Švicarskoj na razdoblje od 5 godina. Služba novoga koordinatora započela je 1. siječnja 2012. i trajat će do 31. prosinca 2016. godine. Fra Mićo je rođen 4. rujna 1948. godine u Čerinu (općina Čitluk) u Hercegovini. Temeljnu naobrazbu stekao je u rodnomu mjestu. Klasičnu gimnaziju u Visokom završio je 1966. Filozofsko-teološki studij započeo je u Sarajevu, te nastavio na visokim teološkim učilištima u Schwazu u Austriji, odnosno u Fuldi i Würzburgu u Njemačkoj. Za svećenika je zaređen 1973. godine. U domovini je službovao u Mostaru, Kočerinu, Čapljini (...). U Švicarsku je došao 2000. i preuzeo HKM Ticino. Od ožujka 2005. voditelj je Hrvatske katoličke misije St. Gallen. Fra Mićo je član uprave Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM i odgovorni urednik Movisa, službenoga glasila hrvatskih katoličkih misija u Švicarskoj. U razgovoru za Živu zajednicu govorio je o hrvatskoj pastvi u Švicarskoj i drugim važnim pitanjima.

Ljubav prema hrvatskom narodu

Ž: Podsjetite naše čitatelje na početke organiziranog dušobrižništva za Hrvate katolike u Švicarskoj?

Fra Mićo Pinjuh: Duhovna skrb o hrvatskim katoličkim iseljenicima u Švicarskoj, započela je davne 1953. godine dolaskom o. fra Lucijana Kordića, hercegovačkog franjevca, iz Rima u švicarski Fribourg. Iako je njegov dolazak u Švicarsku bio uvjetovan prvenstveno zdravstvenim razlozima, on je uskoro, upoznavši brojne hrvatske iseljenike i političke izbjeglice, počeo duhovno skrbiti za njih. Njegov svećenički djelokrug s vremenom se proširio na cijelu Švicarsku. Neumorno je obilazio Hrvate, duhovno ih kriepio i pomagao na najrazličitije načine. To razdoblje možemo razložno nazvati razdobljem „neslužbenog“ dušobrižništva Hrvata u Švicarskoj, jer fra Lucijan u to doba nije imao (niti je tražio!) bilo kakav dekret o svom imenovanju na tu

službu. Ljubav prema ugroženim hrvatskim sestrama i braći nadahnjivali su ga i vodili u njegovu blagoslovljenom misionarskom radu. Okolnosti su se, međutim, s vremenom korjenito promijenile. Šezdesetih godina prošloga stoljeća započinje, naime, snažniji val dolaska hrvatskih radnika u Švicarsku. Ta činjenica je, dakako, zahtijevala daleko temeljitiji i organizirani dušobrižnički rad s tim ljudima. Uviđajući tu potrebu, fra Lucijan je konačno zatražio i 13. rujna 1961. dobio dekret kojim je i službeno imenovan ravnateljem i prvim hrvatskim dušobrižnikom u Švicarskoj. Na toj službi je ostao sve do srpnja 1967. S vremenom je, međutim, uvidio da pastoralne potrebe sve većega broja doseljenih Hrvata nadilaze njegove ljudske i svećeničke snage, pa je počeo razmišljati o povlačenju s te odgovorne službe. Svoju odluku je i pismeno uobličio i poslao je 1. studenoga 1966. dr. Vladimiru Vinceu, onodobnom nacionalnom ravnatelju HLP-a.

Nakon što je fra Lucijan, unatoč svim nagovaranjima, ostao čvrsto pri svojoj odluci, Hercegovačka franjevačka provincija Marijina Uznesenja je, na zamolbu dr. Vincea, odredila fra Ljubo Krasića kao novoga hrvatskog katoličkog misinara u Švicarskoj. Provincija se tada, to smatram veoma važnim istaknuti, na zamolbu onodobnog ravnateljstva HLP-a, također obvezala da će i ubuduće, sukladno potrebama i porastu broja hrvatskih katolika u Švicarskoj, osiguravati dodatne svećenike svoje zajednice za tu odgovornu službu. Novoimenovani misionar o. fra Ljubo Krasić Hrvatsku katoličku misiju (tako se tada zvala!), preuzeo je 1. srpnja 1967. Sjedište Misije uskoro je, zbog pastoralnih i organizacijskih razloga, premješteno iz Fribourga u Zürich. Mi, dakle, ove godine slavimo 60. obljetnicu neprekidne pastoralne skrbi za Hrvate katolike u ovoj živopisnoj alpskoj zemlji.

Ž: Koliko hrvatskih katoličkih misija danas djeluje u Švicarskoj?

okolnostima

Fra Mićo Pinjuh: Danas u Švicarskoj djeluje 12 iznimno dobro organiziranih, suradnički umreženih i dobro vođenih katoličkih misija. U misijama službuju petnaestorica svećenika, članova Hercegovačke franjevačke provincije Marijina Uznesenja sa sjedištem u Mostaru. Uz ovu petnaesticu koji pastoralno skrbe za hrvatske katolike u Švicarskoj, jedan član Provincije pastoralno vodi jednu švicarsku župu.

Žz: Koliko je Hrvata katolika danas u Švicarskoj, te s kolikim brojem njih su hrvatski dušobrižnici i misije u kontaktu?

Fra Mićo Pinjuh: Prema prilično pouzdanim pokazateljima (MOVIS-ovi naslovi, misijske statistike...) mogu sasvim utemeljeno reći da danas u Švicarskoj živi i radi između 70 i 80 tisuća Hrvatica i Hrvata. Teško je, međutim, preciznije odgovoriti s kolikim brojem njih hrvatski misionari kontaktiraju. I poglavito, ako nemate točne i lako provjerljive podatke. No, prema statistikama koje većina misionara pravi prigodom blagoslova obitelji i na različite druge načine, mogu utemeljeno potvrditi da hrvatski misionari u Švicarskoj njeguju redovite kontakte s veoma značajnom (ako ne i s apsolutnom!) većinom Hrvata katolika u ovoj zemlji.

Problemi su slojeviti i različiti

Žz: Možete li nam reći s kojim se problemima susrećete u pastoralnom djelovanju?

Fra Mićo Pinjuh: Poteškoće s kojima se susrećemo u svom pastoralnom radu slojevite su i različite. Svrstao bih ih u dvije skupina ili na dvije razine – državnu i crkvenu! Država je, primjerice, u posljednje vrijeme bila veoma kruta kada su u pitanju misijske suradnice. Uglavnom nije izdavala boravišnu i radnu dopusnicu (vizu) novim misijskim suradnicama, ako bi koja od već namještenih napustila radno mjesto. Tako su neke naše misije, unatoč

osiguranom novcu za to radno mjesto s crkvene strane, ostale bez misijskih suradnika. I redovnice su, prema toj istoj restriktivskoj politici, bile izgubile pravo na tzv „kontingent“, prema kojemu su, bez osobitih poteškoća, dobivale radne i boravišne papire. Prošle godine smo ponovno, na naše uporno traženje i uz veliku pomoć nadležnih crkvenih vlasti, izborili to pravo za redovnice. Jedina izmjena je, s obzirom na prije vrijedeće uvjete, dobro poznavanje jezika i jedna od stručnih (katehetska ili glazbenala) diploma. Što se, pak, Crkve tiče valja pošteno reći da je suradnja, kada se sve zbroji i oduzme, na veoma pristojnoj razini. Dobro ozračje kvare agresivniji i prema strancima neraspoloženiji pojedinci. Problem je u činjenici što su se neki od njih, stjecanjem različitih okolnosti, našli na dosta visokim mjestima u upravnim strukturama pojedinih crkvenih pokrajina. O kakvoj vrsti negativne promidžbe se radi, možda najzornije potvrđuju izjave jednoga od tih „militantnih prela-

Domaća se Crkva u Švicarskoj nalazi u procesu korjenitog organizacijskoga preustroja. Na svim se razinama čine veliki naponi kako bi se postojeći resursi (ljudski i materijalni) najracionalnije posložili i iskoristili. Katkada su to veoma bolni rezovi s kojima se vjernici, duboko ukorijenjeni u svoju desetljetnu vjerničku praksu i tradiciju, veoma teško mire.

ta“ koji je neko vrijeme i u različitim prigodama, uporno ponavljao teze kako hrvatski i drugi inozemni svećenici ne trebaju držati nikakav vjeronauk, kako je totalna besmislica da se u misijama drugih jezičnih zajednica slave sakramenti potvrde i Prve svete pričesti, jer da je hrvatskoj (i inoj djeci) koja su rođena u Švicarskoj materinji jezik zapravo „Schwiizerdütsch“, a ne hrvatski, poljski, talijanski itd. Sada je taj gospodin, nakon odlučnih reakcija na tu segregacijsku politiku, bitno „omrvio“. Zapravo mislim da se samo pritajio do nove prigode! Drugu skupinu, manje militantnih, ali za opće odnose također opasnih, čine pojedinci u Crkvi koji govoreći o integraciji, zapravo (svjesno ili nesvjesno) promiču neprihvatljivu asimilaciju. Tim svojim ponašanjem samo usporavaju

onu zdravu, uljudenu i normalnu integraciju u društvo i zakonski sustav zemlje u kojoj živimo i radimo. No, Bogu hvala da je apsolutna većina ipak hladnije glave, da uvažava stvarno stanje na terenu i s neskrivenim poštovanjem gleda na rad i neosporne rezultate hrvatskih misija i misionara.

Žz: Imate li dostatan broj dušobrižnika za sve pastoralne potrebe u Švicarskoj?

Fra Mićo Pinjuh: Hrvatske katoličke misije u Švicarskoj su, uz rijetke iznimke, prostorno i brojčano veoma velike. Sadašnji misionari, to valja veoma otvoreno reći, s iznimnim naporima pokrivaju redovite pastoralne potrebe u svojim misijama. Većina njih, uz svoje uobičajene obveze u misiji, ima i po nekoliko drugih zaduženja na općoj razini, što pojedince dodatno iscrpljuje i troši. Osvježenja bi nam stoga, i poglavito kada je rad s mladima, molitvenim i drugim posebnim vjerničkim skupinama u pitanju, dobro došla. Tom problematikom se i Uprava naše Provincije trenutno veoma ozbiljno bavi.

Zahtjevnost delegatske službe

Žz: Koja je uloga središnjice – točnije delegata za hrvatsku pastvu u Švicarskoj?

Fra Mićo Pinjuh: Uloga delegata ili nacionalnog koordinатора, kako se ta služba naziva u Švicarskoj, naznačena je u samom nazivu. Nacionalni koordinatör, dakle, sa svojim Koordinacijskim vijećem, uskladuje cjelokupan pastoralni rad HKM u Švicarskoj. To poglavito vrijedi za zajedničke pastoralne projekte: dvodnevno svehrvatsko hodočašće Gospi u Einsiedeln, tradicijsko hodočašće hrvatske katoličke mladeži „Rumeni list“ i CROMIN, redoviti godišnji susret hrvatskih ministranata i malih misijskih zborova u Švicarskoj. Po službi je član određenih komisija na razini Biskupske konferencije Švicarske. Zastupa misije na svim službenim crkvenim razinama u domovini i Švicarskoj, posređuje u mogućim nesporazumima između pojedinih misionara (misija) i domaće Crkve, poveznica je između Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu i nadležnih crkvenih ustanova u Švicarskoj. Nacionalni koordinatör je također, snagom svoje služ-

Nastavak na str. 20

WÜRZBURG

Srcem vjerovati i ustima ispovijedati

Na duhovnim vježbama u Würzburgu, koje je predvodio dr. fra Darko Tepert, okupilo se oko šezdeset hrvatskih svećenika i jedan stalni đakon iz Zapadne Europe.

Duhovne vježbe za hrvatske svećenike i đakone iz Zapadne Europe o temi „Srcem vjerovati i ustima ispovijedati“ – Rim 10,10 održane su od ponedjeljka 25. do četvrtka 28. veljače u Kući za duhovne vježbe „Himmelsporten“ Biskupije Würzburg u Würzburgu, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Na vježbama, koje je prevodio franjevac Hrvatske

rajeuskog pomoćnog biskupa mons. Pere Sudara, ravnatelj za dušobrižništvo Hrvata katolika u inozemstvu fra Josip Bebić je istaknuo kako su dani duhovnih vježbi Božji dani, dani s Neba. „Dao Bog da svi doživimo ovih dana ljepotu, milosrđe i radost u zajedničkom slušanju Božje riječi, zajedničkoj molitvi i zajedničkom klanjanju pred Presvetim.“ Na duhovnim su vježbama sudjelovali i delegati za

a srce dopusti da ga oblikuje milost koja preobražava.“ Voditelj je započeo od naviještene Božje riječi. U pet razmatranja nastojao se osloniti na pojedine odlomke Sv. pisma, najprije počevši od 10. poglavlja poslanice Rimljanima u kojem apostol potiče da je potrebno i srcem vjerovati i ustima ispovijedati. Osobito se u tom prvom razmatranju o. Tepert zaustavio na vjerovanju srcem i objasnio što to za-

Središnji događaj dana bilo je euharistijsko slavlje

franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Zagrebu dr. fra Darko Tepert, okupilo se oko šezdeset svećenika i jedan stalni đakon. Na početku je u ime organizatora sudionike iz Njemačke, Švicarske, Belgije, Velike Britanije i Švedske pozdravio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina. Posebno je pozdravio nove svećenike u hrvatskoj pastvi u Zapadnoj Europi – fra Tomu Andića u Bruxellesu, fra Ivana Čikaru iz Frankfurta, fra Filipa Mimicu iz Münchena, fra Antu Ivana Rozića iz Berlina, fra Josipa Sušića iz Kölna, fra Miju Šabića iz Stuttgarta i vlč. Roberta Ružića iz Mannheima.

Uputivši pozdrav okupljenima u svoje ime i u ime predsjednika Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu, sa-

hrvatsku pastvu u Švicarskoj fra Mičo Pinjuh, u Skandinavskim zemljama mons. Stjepan Biletić i u Francuskoj, Luxemburgu, Belgiji i Velikoj Britaniji vlč. Stjepan Čukman. U srijedu 27. veljače sudionici su zajedno pratili prijenos posljednje opće audijencije pape Benedikta XVI. s Trga sv. Petra u Rimu.

Na početku duhovnih vježbi voditelj o. Tepert (doktor biblijskih znanosti i arheologije, svučilišni profesor, viši asistent na Katedri Sv. Pisma Starog zavjeta na zagrebačkom Katoličkom bogoslovnom fakultetu) započeo je pismom pape Benedikta XVI., kojim je Papa proglasio Godinu vjere 2012. i 2013., a u kojem stoji: „Vrata vjere koja vode u život zajedništva s Bogom u njegovoj Crkvi uvijek su nam otvorena. Preko njihova se praga može prijeći kada je Božja riječ naviještena,

pravo znači. Istaknuo je da je srce sjedište čovjekovih ne toliko osjećaja koliko intelekta, uma, a osobito volje, pa je onda vjera prijanjanje cijelom voljom osobe uz Boga, uz Isusa Krista. U drugom razmatranju nastavio je razmišljati o tome kako ustima ispovijedati vjeru. Tu se osobito oslonio na odlomak iz Ponovljenog zakona, onaj poznati: „Čuj Izraele, Gospodin Bog naš, Gospodin je jedan, zato ljubi Gospodina Boga svoga...“, gdje se onda vidi kako su Izraelci potaknuti tu svoju vjeru prenosili najprije sinovima, dakle djeci unutar obitelji, među najbližima, u kući, ali i kad idu putem. Dakle, radi se o vjeri koja se ispovijeda ne samo nekim redovitim poučavanjem nego i životom na putu. Ono što je jako važno u ovom odlomku iz Ponovljenog zakona jest neprestano podsjećanje na Božja djela kako bis-

Okupljeni
sudionici
za
vrijeme
duhovnih
vježbi

mo mogli promijeniti same sebe, tj. dozvoliti Boga da nas promijeni, a onda kad smo se promijenili, kad smo dozvolili Bogu da djeluje, da možemo

Duhovne
vježbe
vodio je
dr. fra Darko
Tepert
iz Zagreba

navijestiti i drugima tu našu osobno proživljenu vjeru. U trećem je razmatranju obrađena tema „Ista vjera i novo svjetlo“. Tu se govori na temelju 16. poglavlja Lukina evanđelja o zakonu i prorocima koji su do Ivana Krstitelja, a od tada se navešćuje Kraljevstvo Božje, gdje se kaže da ni jedan potezić zakona neće propasti. Na temelju toga teksta razmišljalo se o vrijednosti onoga staroga koje je s jedne strane zakon i proroci, odn. Stari zavjet, a s druge strane to su svi oni naši osobni običaji, naši osobni načini razmišljanja, čak i osobne predrasude od kojih se čovjek treba znati osloboditi da bi ih onda mogao vrednovati i vrednujući to što je dobro u tome starome, na tome nacjepiti novo. Novo je Isus Krist i Kraljevstvo Božje koje je došlo u Isusu Kristu. U četvrtom razmatranju razmišljalo se o vjeri zajednice. To je bila tema koja se temeljila na Djelima apostolskim u 2. poglavlju, tamo gdje nakon silaska Duha Svetoga na Pedeseticu Petar donosi svoj opširan govor nakon kojega slušatelji pitaju njega i ostalu jedanaesticu,

što im je činiti. Petar je odgovorio da je potrebno obratiti se, krstiti se i primiti dar Duha Svetoga. Na temelju takvog prihvaćanja poziva na obraćenje i ulaska u zajednicu vjere i dara Duha Svetoga oblikuje se jedna nova zajednica. To je prisutno u jednom sažetku koji se nalazi u Djelima apostolskim gdje se govori kako je ta prva kršćanska zajednica izgledala, u kojoj je istaknuto zajedništvo, lomljenje kruha, dakle važnost euharistije. Istaknuta je i važnost molitve i zajedništva u materijalnim dobrima, a to znači pridonosenja za potrebe drugih. Tu se razmišljalo i o važnosti da i svećenici znaju u svim pojedinostima vrednovati te karakteristike zajednice koja je tu istaknuta kao ideal kojemu treba neprestano težiti. „Vjernik izgrađuje za-

Ako vjernik nije radostan, onda se mora pitati o svojoj vjeri. Ako zajednica vjernika nije sposobna svoju vjeru živjeti u radosti, onda se mora pitati o snazi svoga zajedništva, o dubini nade koja je u njoj, o obilježjima vjere koju navješćuje.

jednicu tako što vjeruje i drugima, tako što vjeruje u tuđe dobre nakane, tako što znade ne mjeriti koliko je tko pridonio, tako što znade gledati cjelinu, a ne samo pojedince ili sebe samoga. Takav vjernik može u zajednici biti radostan, a radost postaje glavna osobina vjernika. Radost je, naime, već u židovstvu bila znak posljednjih vremena, pa su i proroci, govoreći o posljednjim danima pozivali: Kličite i radujte se! (Zah 2,14; usp. Sef 3,14). Ako vjernik nije radostan, onda se mora pi-

tati o svojoj vjeri. Ako zajednica vjernika nije sposobna svoju vjeru živjeti u radosti, onda se mora pitati o snazi svoga zajedništva, o dubini nade koja je u njoj, o obilježjima vjere koju navješćuje.“ U petom razmatranju razmišljalo se o vjeri koja daje sigurnost. To je dano na temelju Markova evanđelja gdje uskrsli Isus daje posebne sposobnosti svojim učenicima, čak i neke sposobnosti da vrše čudesna djela, a sve to kao znak sigurnosti koji imaju u vjeri. Upravo s tim posljednjim razmatranjem pokušalo se učvrstiti tu sigurnost i u osobnu vjeru svakog pojedinca.

Na pitanje kako je i sam doživio duhovne vježbe i susret s hrvatskim svećenicima iz Zapadne Europe, o. Tepert je rekao: „Doživio sam vrlo pozitivno. Ovo je za mene jedno novo iskustvo jer nisam nikad u jednom takvom ambijentu držao duhovne vježbe. Kad sam imao duhovne vježbe svećenicima u Hrvatskoj, bilo je to u puno manjoj skupini. Ovdje je bila ipak velika skupina svećenika. Osjećao sam se jako lijepo na ovim duhovnim vježbama jer sam osjećao i prisutnost Duha Svetoga i Gospodina među nama. Bilo je to jedno obostrano obogaćenje.“

Tijekom duhovnih vježbi misna slavlja predvodio je voditelj o. Tepert. Prvog dana u suslavlju su bili fra Ante Ivan Rozić i fra Mijo Šabić, drugoga dana fra Filip Mimica i fra Josip Sušić, a trećega dana, u četvrtak 28. veljače, u suslavlju je bio ravnatelj o. Bebić uz asistenciju stalnog dakona Lovre Pavlića.

Sudionici su sudjelovali i u klanjanju pred Presvetim, a bila je i mogućnost za osobnu ispovijed i molitvu. Duhovne vježbe su završile zahvalnom pjesmom „Te Deum“.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

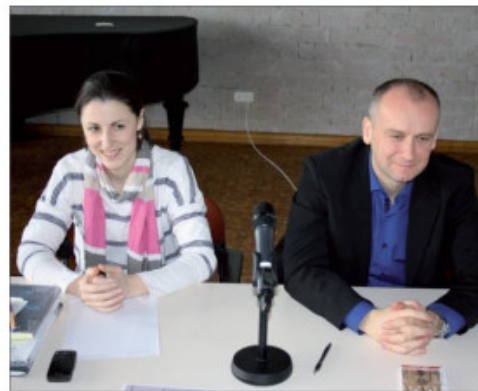
ZELL AM MAIN KOD WÜRZBURGA

Izazovi i krize mladih

Na seminaru se okupilo oko trideset pastoralnih suradnica i suradnika iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke.

Seminar za pastoralne suradnice i suradnike iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Njemačke održan je od ponedjeljka 11. do četvrtka 14. ožujka u kući njemačkih redovnica franjevske „Klara“ u Zell am Main kod Würzburga, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Teme seminara bila su „Izazovi i krize odrastanja mladih u današnjem društvu“ i „Suvremena liturgijska popijevka u misama s mladima“. Radni dio seminara započeo je u utorak 12. ožujka. Pozdravnu riječ sudionicama i sudionicima, kojih se okupilo oko trideset, uputio je delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina istaknuvši pritom važnost daljnjeg pastoralnog usavršavanja. Predavanja o temi „Karakteristike današnjeg naturalističkog društva

vidnost. Naturalizam je karakteristika zapadnoga društva, a kako je SR Njemačka sastavni dio zapadne kulture, prepoznajemo kako mladi u toj zemlji rastu u kontekstu naturalizma. Kako bi se bolje razumjela stvarnost mladoga čovjeka u Njemačkoj, to je razumijevanje produbljeno na temelju podataka SINUS-Instituta, koji su 2012. godine proveli istraživanje (Wie ticken Jugendliche? Lebenswelten von Jugendlichen im Alter von 14 bis 17 Jahren in Deutschland) među mladima u Njemačkoj, uključujući u svoje istraživanje mlade između 14 i 17 godina. Dr. Bošnjaković se na poseban način osvrnuo na podatke istraživanja u kojima stoji: Razlika između bogatih i siromašnih sve je više očiti; Sve je veći pritisak na način izobrazbe i doprinosa pojedinca u društvu, koji je za-

Predavanja su održali dr. Josip Bošnjaković i Magdalena Frenčina

Što utječe na međuljudske odnose?

U drugome predavanju dr. Bošnjaković je iznio i pojasnio koji sve čimbenici utječu na međuljudske odnose kada su u pitanju pastoralni suradnici i mladi s kojima se oni susreću i s kojima rade. Svatko od njih ulazi u susret s drugim osobama s vlastitom poviješću, vlastitim očekivanjima,

Sudionike je na početku pozdravio delegat vlč. Ivica Komadina

s posebnim osvrtnom na mlade u Njemačkoj, „Interakcija između pastoralnih suradnika i suradnika i mladih“ i „Praktične prihološke smjernice u radu s osobama, napose s mladima“ održao je psiholog i psihoterapeut, svećenik Đakovačko-osječke nadbiskupije vlč. dr. Josip Bošnjaković. O suvremenoj liturgijskoj popijevci u misama s mladima u nekoliko predavanja govorila je teoretski i praktično orguljašica i zborovoda u Hrvatskoj katoličkoj misiji Mannheim Magdalena Frenčina.

Dr. Bošnjaković je u prvome predavanju promišljao o mladima koji žive u današnjoj kulturi koja je obilježena naturalizmom, u koji su ucijepljeni materijalizam, hedonizam, atomizam, univerzalizam, objektivizam, lik-

dan pod utjecajem kompleksnih i globaliziranih uvjetovanosti; Broj radnih mjesta s oskudnom plaćom se povećao; Sve se više ističe osobna odgovornost; Obiteljska planiranja su postala nesigurnija; Nestaju klasične obiteljske strukture; Tijek i predvidivost života teže je isplanirati; Mladi se u probijanju u životu moraju oslanjati sve više na vlastite sposobnosti, a manje na društvene institucije; Svakodnevica biva sve više digitalizirana; Postalo je teže odvajati se od roditelja; Njemačka je postala zemlja multikulturalnosti. Uzimajući u obzir ove teme predložene su mogući odgovori na izazove izražene u tim temama. Pri kraju predavanja produbljena je tema „Vjera, religija i Crkva“ u svijetu mladih na temelju navedenog istraživanja.

ma, nadanjima, problemima. Uzimati u obzir motive i nadanja druge osobe, znači razumijevati osobu u njezinim potrebama, što nije uvijek lako. Polazimo od pretpostavke da čovjek koji radi s ljudima i sam ima potrebu za razumijevanjem kako bi to isto pokazivao drugima. U razumijevanju mladih danas nužno je poznavati svijet medija te također biti i uključen u taj svijet. Povlašteno mjesto susreta za mlade danas je internet, gdje se na poseban način ističu mjesta virtualnih susreta, kao što su facebook, twitter i slično. U virtualnom susretanju čovjek je ispunjen mnoštvom informacija, dok u osobnom i živom susretu čovjek ima više priliku susresti sebe i drugoga, te takav način komunikacije doživjeti na dubljoj razini. Istaknuo je potrebu inte-

Sudionici su upoznali crkvu i samostan njemačkih franjevki u Zell am Main

gracije osobe u samoj sebi, u susretu s drugima i u susretu s drugom kulturom. Mladi s dvostrukom kulturološkom pozadinom nalaze se s jedne strane u zahtjevnijoj situaciji od mladih s jednom kulturološkom pozadinom, no isto tako dvostruka kulturološka pozadina sa sobom donosi i razne prednosti, kao što je npr. poznavanje dva jezika, što i na neurološkoj bazi utječe na razvoj osobe, ukoliko sami roditelji tome daju vrijednost. U trećem predavanju predavač je istaknuo koji su konkretni koraci razumijevanja čovjeka, primjenjujući određene psihološke tehnike. Naveo je neke od osnovnih procesa razumijevanja osobe, kao što je svjesna upotreba naučenog jezika, posvješćujući si samu sintaksu jezika. Nadalje je predložio da se u govoru koriste više glagoli nego imenice, obrazlažući pritom da su glagoli više dinamična stvarnost, otvoreni promjenama, dok imenice imaju statičku vrijednost. Npr. „Obuzela me radost“ statički je prikaz doživljavanja osjećaja, dok izjavna rečenica „Radujem se“ u sebi je dinamička stvarnost. To argumentiranje povezo je i s objavom Boga Mojsiju u Knjizi Izlaska pod imenom „Ja sam koji Jesam“ (Izl 3, 14). U nastavku se vidjelo koliko je nužno u ljudskom govoru znati poštivati specifičnost situacije svake osobe,

ne generalizirajući iskustvo čovjeka, nego dopuštajući da je čovjek u svom proživljavanju jedinstven i neponovljiv. Čovjek ima svoje dostojanstvo i ono kao takvo je njemu od Boga darovano, te stoga je neizmjereno vrijedno, dok čini čovjeka mogu biti okarakterizirani kao loši ili dobri, zli ili plemeniti. Valja podržavati ideju čovjekovog dostojanstva potičući na poštivanje tog istog. Kako bi bolje razumjeli druge osobe, danas se sve više u pedagoškim i psihološkim člancima i priručnicima ističe empatijski pristup čovjeku. Uzimajući sve to u obzir, predavač je obradio dvije tehnike empatijskog razumijevanja čovjeka, a to su parafraziranje sadržaja i zrcaljenje osjećaja. U tom trećem predavanju vodio se idejom da je razumijevanje čovjeka preduvjet svake suradnje, pa tako i suradnika s mladim čovjekom. Treće predavanje je više praktično oblikovano, u kojem je bilo više primjera

problemima kad je riječ o novim glazbeno-umjetničkim oblicima koji su na neki način ulazili u liturgiju. Valja postupno shvatiti i stavove kao i radikalne poteze crkvenih autoriteta, odnosno Koncilskih odluka. Predavačica je predstavila i nekoliko suvremenih liturgijskih skladbi, s nadom da će ih mladi nastaviti pjevati na svojim župama. Treći dio predavanja odnosio se na neke estetske uvjetovanosti liturgičnosti, te se predavačica pozivala na saborske konstitucije s naglaskom na konstituciju Sacrosanctum Concilium Drugoga vatikanskog sabora, uz ranije crkvene dokumente i motuproprije pape. Nova liturgijska glazba se treba naslanjati na svoj uzor, a to je gregorijanski koral, u smislu tumačenja Riječi, stavljajući tu Riječ na prvo mjesto podržavajući je, obogaćujući, pomažući zajednici u djelatnom sudjelovanju i potičući na molitvu.

Zajedno u molitvi

kako primjenjivati teoretske pristupe. Predavanja su popraćena izlaganjem u Power Pointu, video isječcima, kao i s radnim materijalom.

Nova crkvena glazba

Magdalena Ferenčina je u svojim predavanjima o suvremenoj liturgijskoj popjevci u misama s mladima istaknula novu glazbu koja je ušla u liturgiju nakon promjena donešenih na Drugom vatikanskom saboru. Nakon kratkog uvoda o liturgiji općenito i važnosti liturgijske glazbe, donijela je povijesni pregled obredne glazbe u kršćanskoj liturgiji. Ta povijest je uvjetovala razvoj današnje glazbe, a nikada nije bila monotona, te se Crkva često susretala sa sličnim

Sudionici su u diskusiji iznosili i svoja iskustva rada s mladima, a imali su prigodu upoznati se s poviješću, prekrasnom crkvom i samostanom sestara franjevki u Zell am Main, a zajedno su pratili konklave i izbor pape Franje. Misna slavlja predvodio je vlč. Bošnjaković, a zadnjega dana seminara, u četvrtak 14. ožujka, u suslavlju je bio delegat vlč. Komadina uz asistenciju stalnog đakona u Hrvatskoj katoličkoj misiji Giessen Mate Valjana. Sudionici su na kraju seminara zahvalili Bogu zahvalnom pjesmom „Te Deum“, a delegat vlč. Komadina je svima uputio zahvalnu riječ potaknuvši ih na suradnju i oko buduće realizacije programa Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Piše:
dr. Ivan
Bodrožić

Vjera kao put

Kršćanski put i izlazak za Kristom bitno je sakramentalan, te nas vjera po sakramentima, kao postajama na putu, vodi do cilja.

Upoimanju, ali i u životu mnogih, vjera je, na žalost, statička dostojnost prema kojoj se nikada nisu ozbiljno odredili, niti su je cjelovito i istinski usvojili. Uglavnom se sve svede na to da su vjeru jednom primili, i to kao mala djeca, te se nikada nisu s njome poistovjetili. Nikada nisu tako živjeli da bi mogla postati sastavni dio njih samih. Dok se razvijaju tjelesno, duševno i intelektualno, vjera im ostaje nedorasla, na djetinjoj razini, ne prateći i ne doprinoseći cjelovitom razvoju osobnosti. Ne dopuštaju joj ući u mnoge pore života, te onda i ne potenciraju njihov ispravan razvoj. Posljedica je razvojni nerazmjer, jer dok se jedan dio bića razvija, drugi ostaje zakržljao, što je pogubno, pa kao rezultat imamo duhovnog patuljka, umjesto zrele i zdrave osobe.

Život kao hod

Posljedice zanemarivanja vjere su nesagledive. Ljudski život koji je trajni hod prema zrelosti, nikad ne dođe do cilja, jer nedostaje duhovna zrelost kao bitni segment života. Uz to, kako je život ujedno i neminovni hod prema zalazu i smrti, ne pronalazi izlaza iz te kolotečine koja završava u jami propasti. Život bez vjere, osim toga, ne pronalazi ni pravog izraza u sadašnjosti, jer čovjek ne može pravo ga sebe ni ostvariti ni izreći do kraja, ako je lišen duhovnog bogatstva koje jedino može utisnuti duhovni pečat u sve što čini. Samo s vjerom čovjek može premostiti jaz smrti pred kojim se nalazi život. A ako zaboravi razviti vjeru kao presudnu dimenziju, nesposoban je izbjeći pogubni paralizirajući raskorak. Zato ako je već ljudski život trajni hod, od početka do kraja, od rođenja do smrti, vjera bi trebala biti put kojim hodi, kako ne bi hodio po bespuću.

Put vjere je, štoviše, prilagođen njegovoj dobnoj zrelosti, te prati sve razvojne dimenzije njegova života. Vjera čovjeka prati od rođenja do tje-

lesne smrti, s time da ona kao takva pobjeđuje smrt i vodi ga u prostor života gdje smrt nema više pristupa. Vjera dovodi čovjeka onamo gdje se i sama miče u stranu, jer ga je od ovog života koji živimo kao u zrcalu, dovela do života očevitosti promatranja Boga licem u lice. Dovedla ga je do života savršene spoznaje i ispunjenja, gdje može živjeti od blaženoga gledanja i neizrecive ljubavi, te sve izvan toga otpada kao suvišno. Ali tom konačnom rezultatu prethodi zemaljski život vjere, jer ona upućuje čovjeka da i ovaj zemaljski život pro-

Samo s vjerom čovjek može premostiti jaz smrti pred kojim se nalazi život. Ako zaboravi razviti vjeru kao presudnu dimenziju, nesposoban je izbjeći pogubni paralizirajući raskorak. Ako je već ljudski život trajni hod, od početka do kraja, od rođenja do smrti, vjera bi trebala biti put kojim hodi, kako ne bi hodio po bespuću.

matra kao otajstvo i ukazuje mu upravo na njegove otajstvene vrijednosti i sastavnice.

Sakramentalni put

No da bi ljudski život mogao ostvariti sve rečeno, vjera treba biti ozbiljan hod. Ne bi se smjelo dogoditi da vjernik hodi životom, a vjeru ostavi negdje po strani, kako kronološki, tako i prostorno. A upravo to čine oni koji ostave vjeru u djetinjstvu, to je ona za njih samo sjećanje na dane kad je kao dijete išao u crkvu, primio sakramente ili ministrirao. No nije je prihvatio za svoju dragocjenu i nezamjenjivu suputnicu. Ponekad je povede sa sobom kroz vrijeme, ali ne skrbeći o njoj ona je kao nedoraslo ili anoreksično dijete. Takvi je se onda stide u javnom životu, te kad izlaze iz svoje obitelji, ostavljaju je doma u za-

pečku, u strahu da im ne okrnji ugled ako bi se pojavila s njima u društvu.

Kršćaninov put vjere je artikuliran sakramentalno, to jest započinje krštenjem (usp. Porta fidei 1). To znači da krštenjem započinje pravi hod vjere, jer svi sakramenti imaju smisla i učinka ako ih vjerom primamo, to jest ako rast vjere prati pojedino životno razdoblje u kojem se primaju pojedini sakramenti. To vrijedi u prvom redu za sakramente bilo da prate sazrijevanje (krizma i pričest), bilo da prate bitne životne situacije (vjenčanje) ili stanja bolesti i grijeha (bolesničko pomazanje i ispovijed). Ali isto tako nema ozbiljnog služenja Crkvi u svećeništvu, ako sakrament svetoga reda nije popraćen zrelošću vjere.

Put vjere – izlazak židovskog naroda iz pustinje

Benedikt XVI. je stoga put vjere usporedio s putem izlaska židovskog naroda iz pustinje. Štoviše, život u suvremenom svijetu, u kojem se ljudi trude ponajviše oko socijalnog, političkog i kulturnog napretka, te troše najviše snage za zemaljska ostvarenja, prava je duhovna pustara. U takvom ozračju nema kvalitetnog duhovnog života od kojeg se jedino može živjeti, te čovjek postaje žrtva svojih nastojanja i svoga jednostranog razvoja. Imajući ispred sebe Kristovo otajstvo koje je otajstvo izlaska i prijelaza Ocu, Benedikt XVI. podsjeća na potrebu da se ponovno otkrije put vjere u radosti i obnovljenom zanosu susret s Kristom: „Cijela Crkva u svojoj cjelinosti, i pastiri u njoj, trebaju poput Krista poći na put, kako bi izvukli ljude iz pustinje, prema mjestu života, prema prijateljstvu sa Sinom Božjim, prema Onom koji nam daje život, život u punini“ (Porta fidei 2). A kršćanski put i izlazak za Kristom bitno je sakramentalan, te nas vjera po sakramentima, kao postajama na putu, vodi do cilja. ■

Heilige Maria des Guten Windes

Am Mittwoch, 13.03.2013 um 20.22 Uhr als der neue Papst Franziskus, bis dato Jorge Mario Kardinal Bergoglio, Erzbischof von Buenos Aires/Argentinien, die Loggia des Petersdoms betrat, wurde eine neue Ära in der katholischen Kirche eingeläutet und zugleich war ein frischer Aufwind spürbar.

Er selbst scherzte, er käme vom „Ende der Welt“. Der neue Papst stammt aus Lateinamerika – einem Land, in dem die meisten Katholiken leben; Argentinien ist mit 91 % mehrheitlich katholisch. Das achtgrößte Land der Erde und zugleich das zweitgrößte Land Südamerikas zählt 40,5 Millionen Einwohner, wovon allein 13 Millionen in Buenos Aires leben.

Die Stadt Buenos Aires wurde nach der Wallfahrtsstätte Nostra Signora di Bonaria (Spanisch: Nuestra Señora del Buen Aire) in Cagliari, Sardinien benannt, die auch von den spanischen Seeleuten sehr verehrt wurde.

Buenos Aires wurde dann 1536 von dem Seefahrer Pedro de Mendoza mit dem Namen Santa María del Buen Aire („Heilige Maria des guten Windes“) gegründet, und als Dank für die ruhige See wurde dieser Name von Schiffskaplan Mendozas ausgewählt, der selbst ein Verehrer der Nostra Signora di Bonaria von Cagliari war.

Der heute gebräuchliche, verkürzte Name „Buenos Aires“ wird seit dem 17. Jahrhundert verwendet. Buenos Aires zählt zu einer der schönsten Städten der Welt, deren Architektur die Städte Madrid, Paris und Barcelona in sich vereint.

Jorge Mario Kardinal Bergoglio war seit 1922 Weihbischof und ab Februar 1998 bis März dieses Jahres Erzbischof von Buenos Aires. Er wurde als Sohn italienischer Einwanderer 1936 in dem Arbeiterviertel Flores geboren. Zunächst studierte er Chemie, trat dann jedoch 1958 dem Jesuitenorden bei. 1969 empfing er das Sakrament der Priesterweihe, und 1973 wurde er Provinzial der argentinischen Provinz des Jesuitenordens. Franziskus ist der erste Papst, der auch einen Migrationshintergrund hat. Diese Tatsache hat uns bewogen, hier einmal auch kurz ausgewanderte Kroaten in Argentinien in den Fokus zu nehmen. Es ist allerdings schwierig verlässlich

zu sagen, wie viele Kroaten insgesamt nach Argentinien ausgewandert sind. Einigen Statistiken zufolge leben heute 250.000 Kroaten bereits in mehreren Generationen in Argentinien und einigen Angaben nach sind es sogar 500.000. Die Kroaten sind noch vor Erlangung der Unabhängigkeit Argentiniens dorthin ausgewandert. Den verlässlichen geschichtlichen Angaben entnehmen wir, dass der kroatische Jesuit Nikola Plantić im Jahre 1748 nach Argentinien kam. Er lehrte unter anderem an der Universität von Cordoba,

sten Weltkrieges, die dritte zwischen den zwei Weltkriegen und die vierte unmittelbar nach dem Zweiten Weltkrieg bis zur Unabhängigkeitserlangung Kroatiens.

Nach dem Zweiten Weltkrieg flohen um die vierzig weltliche Priester und Ordensleute, überwiegend Franziskaner aus den beiden dalmatischen Franziskaner-Provinzen des Allerheiligsten Erlösers in Split und des Heiligen Hieronymus in Zadar. Während der ersten Jahre waren die Franziskaner aus Split in der Seelsorge für ausgewanderte Kroaten tätig. Die priesterlichen Seelsorger aus Zadar waren bereits zuvor schon in einer argentinischen Pfarrei tätig, doch sie kümmerten sich auch um Unterbringung und Ausbildung der jüngsten Einwanderer; später haben sie dann ein Mittelschulinstitut für argentinische Kinder im Vorort von Hurlingham errichtet.

In Argentinien gibt es eine Vielzahl kroatischer und kroatisch-argentinischer Sport- und Kulturvereine sowie Gemeinschaften, die alle durch die Kroatische Katholische Mission des Hl. Nikola Tavelić in Buenos Aires miteinander verbunden sind. Diese Mission wird seit 1984 von P. Josip Peranić von der Provinz des Heiligen Hieronymus in Zadar geleitet.

Die kroatischen Barmherzigen Schwestern vom Heiligen Vinzenz von Paul haben in Argentinien eine eigene Provinz, ebenso wirken dort die Franziskanerinnen von der Unbefleckten Empfängnis, deren Mutterhaus in Dubrovnik ist sowie die Schwestern der Töchter der Barmherzigkeit mit Sitz in Blato auf der Insel Korčula. Ihre Gründerin Sr. Marija Petković, die kürzlich seliggesprochen wurde, war ebenfalls in Argentinien tätig.

Unser neuer Papst Franziskus ist, seinem Namen entsprechend, ein Vorbild an Demut und Bescheidenheit. Er ist ein Fürsprecher der Armen und Bedürftigen und bringt gerade mit diesen Tugenden frischen Frühlingswind in die Kirche. Er appelliert an uns, uns unserer Verantwortung gegenüber den Armen, Unterdrückten und Leidenden nicht zu entziehen. Möge sich die Kirche Christi mit Unterstützung des Heiligen Vaters erneuern, damit das Angesicht Christi wieder aufleuchtet.

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

Wappen der Stadt Buenos Aires

700 km nordwestlich von Buenos Aires. Im späteren Verlauf, jedoch nach der Unabhängigkeitserklärung Argentiniens in 1810, werden die Namen der Brüder Nikola und Miha Mihano- vić, Ivan Vučetić sowie einige weitere genannt. Besonders bekannt ist der von der Insel Hvar stammende Bau- unternehmer Jakov Buratović. Schon in 1860 war er mit dem Straßenbau und der Errichtung von Bahnschienen und Häusern beauftragt; besonders erwähnenswert ist, dass er die erste Telegraphenleitung zwischen Buenos Aires und Rosario errichtet hat. In seinem Unternehmen beschäftigte er vorwiegend eigene Landsleute.

Zunächst sind Kroaten nur vereinzelt nach Argentinien ausgewandert, später folgten regelrechte Auswanderungswellen, die man in vier zeitliche Abschnitte gliedern könnte: die erste Auswanderungswelle begann Ende des 19. Jahrhunderts und dauerte bis Anfang des 20. Jahrhunderts, die zweite von 1910 bis zum Ende des Er-

DRESDEN

„Ich bin einer von euch!“

Dr. Heiner Koch als neuer Bischof von Dresden-Meißen ins Amt eingeführt

Welch eine Freude, welch eine Ehre, in dieser Kathedrale mit Ihnen feiern zu dürfen“, so Bischof Dr. Heiner Koch am Beginn seiner Predigt, kurz nachdem er von seiner Kathedra Besitz ergriffen hatte. Seit 16. März hat das Bistum Dresden-Meißen nach gut einem Jahr Vakanz wieder einen neuen Hirten.

Rund 3000 Menschen sind in die Bischofsstadt gekommen, um mit Heiner Koch diesen Tag zu feiern: von Ostritz im Osten bis Stadtroda im Westen, von Klingenthal im Süden bis Leipzig im Norden und sogar aus dem Rheinland. Während gut 2000 Besucher innerhalb der Kathedrale Platz fanden, feierten vor der Kathedrale bei winterlichen Temperaturen viele mit, die es nicht mehr in die Kathedrale schafften. Auf einer großen Videowand verfolgten sie zwei Stunden den Gottesdienst live mit. „Es war ziemlich erfrischend, aber es ist etwas von der Atmosphäre in der Kathedrale 'rübergekommen', so ein Jugendlicher, der aus Altenburg nach Dresden gekommen war. Gut 20 Ministranten taten ihren Dienst und feierten vor allem mit vielen Jugendlichen auf dem Schlossplatz.

Die Amtseinführung am Beginn des Gottesdienstes wurde mit vielen sinnvollen Handlungen begleitet: Nach dem Verlesen der päpstlichen Ernennungsurkunde durch Domdekan Weihbischof em. Weinhold, wurde Bischof Heiner Koch vom Apostolischen Nuntius Jean-Claude Périsset und Bischof em. Joachim Reinelt zu seinem Bischofsstuhl, der Kathedra geführt. Letzterer überreichte seinem Nachfolger als Zeichen der Kontinuität im Hirtendienst den Bischofsstab.

Aus ganz Deutschland und den angrenzenden Nachbarbistümern waren 24 Bischöfe an die Elbe gekommen. Mit einer Umarmung bekundeten sie Bischof Koch nun ihr Willkommen im Bischofskollegium. Der freute sich besonders, auch Rainer Maria Kardinal Woelki aus dem Erzbistum Berlin und Joachim Kardinal Meisner begrüßen zu können. Letzterer erntete für seine herzlichen Grußworte besonders viel Applaus: „Ich gebe dich

www.bistum-dresden-meissen.de

nur schweren Herzens her“, so der Kölner Erzbischof. „Aber Gott liebt einen fröhlichen Geber.“ Mit dem Kardinal waren auch zahlreiche Freunde und Verwandte Kochs aus dem Rheinland nach Sachsen gereist. Schon im Vorfeld des Tages hatte Bischof Koch gesagt: „Es haben sich schon viele aus Köln gemeldet, die hier nach Dresden kommen wollen.“ So sah man in der Kathedrale Ministranten aus dem Kölner Dom, die ihrem ehemaligen Weihbischof Wasser, Wein und Hostien zum Altar brachten.

Aus den Dekanaten des Bistums Dresden-Meißen wurden unter anderem Radeberger Bier, ein Räuchermann und sorbische Ostereier als Zeichen der Vielfalt der Diözese an den neuen Bischof überreicht. Neben zahlreichen kirchlichen Vertretern nahmen auch Sachsens Landtagspräsident Matthias Röbber und Ministerpräsident Stanislaw Tillich an der Messe teil. Der sprach im Gottesdienst eine sorbische Fürbitte und richtete am Ende der Messe ein Grußwort an den neuen Bischof, in der er die guten Beziehungen zwischen Freistaat und Bistum unterstrich. Zuletzt wandte sich der neue Bischof auf Sorbisch und Sächsisch an die Gläubigen, wofür er besonderen Applaus erntete: „Ich bin dr Haainer, von de Euern Einr.“

Und die Hoffnungen unter den Gläubigen im Bistum sind groß. „Ermutigung im Glauben, ein wechsel-

seitiges Geben und Nehmen“, sagte etwa Pfarrer Stephan Delan aus Radibor, der an der Wahl des Bischofs als Domkapitular teilgenommen hatte. Auch „soll er ein Mann des Volkes sein, mindestens so nah an den Menschen wie sein Vorgänger“, beteuerte ein Jugendlicher aus Oelsnitz, der sich mit Freunden aus dem Erzgebirge aufgemacht hatte, um den neuen Bischof zu begrüßen. Gemeinsam mit vielen Jugendlichen aus dem Bistum begrüßte er den neuen Bischof mit „Koch“-Mütze und einem selbstgeschriebenen Lied: „Lass Glauben hier wachsen – Bischof in Sachsen - Du darfst den Augenblick genießen, den Gott dir gibt, denn er lässt seinen Segen fließen, weil er dich liebt!“

Samuel-Kim Nguyen

(Quelle: www.bistum-dresden-meissen.de)

KÖLN – 05.–09. JUNI 2013

Das Motto des Kongresses ist dem Johannesevangelium entnommen und lautet:

„Herr, zu wem sollen wir gehen?“

(Joh 6,68)

Alle Mitglieder der muttersprachlichen Missionen sind zu allen Veranstaltungen des Eucharistischen Kongresses in Köln eingeladen: Besonders hervorgehobene Anknüpfungspunkte für die muttersprachlichen Gemeinde sind:

– 06. Juni, 19 Uhr – internationale Messe/Gottesdienst der Nationen
– 08. Juni, – Eucharistische Anbetung, zwischen 13 und 18 Uhr (Gestaltung durch verschiedene fremdsprachige Missionen im Erzbistum Köln).

Stefan Schohe, Nationaldirektor

NAŠE ZAJEDNICE

IN MEMORIAM

DANKE! – HVALA!

Ludwig Karl Bauriedl

(3.10.1932.–30.11.2012.)

*Die Liebe, die aus deinen Augen sprach,
begleitet uns immer.*

U petak 30.11.2012. u Gospodinu je, u Mörfeldenu, nakon duge i teške bolesti, blago preminuo Ludwig Karl Bauriedl. On je rođen 3.10.1932. u Schwarzachu/Oberpfalz. Sa suprugom Christom ima četiri kćeri (Christinu, Karolinu, Martinu, Sabinu) i osmero unučadi.

Hrvatski dušobrižnički ured u Frankfurtu počeo je 1978. godine izdavati mjesečnik „Živu zajednicu“. Obitelj Bauriedl se profesionalno bavila foto-slogom. Rado su prihvatili posao grafičkoga slaganja „Žive zajednice“. Iako tada nisu imali hrvatski slog, gosp. Bauriedl je s puno ljubavi i strpljenja slagao tekstone i u početku ručno stavljao hrvatske znakove na slova. Nešto kasnije nabavio je i hrvatsko pismo pa je bilo puno lakše tehnički slagati naš list. Zalagao se da on bude što ljepši i naučio nas je mnogim grafičkim pravilima u slaganju lista. Pokojni gospodin Bauriedl taj je posao radio od drugoga broja našega lista (1978.) pa sve do do travnja 2002.

Zavolio je Hrvatsku i sa suprugom rado dolazio na naše susrete (folklorijadu, biblijsku olimpijadu, kulturne priredbe i dr.).

On je bio i ostao naš prijatelj i podupiratelj. Imao je puno razumijevanja za nastojanja i težnje hrvatskoga naroda i Republike Hrvatske u borbi za međunarodno priznanje i neovisnost. Također je u Hrvatskoj rado provodio i godišnje dopuste. U teškim ratnim vremenima susjećao je s nama i financijski pomagao hrvatsku ratnu siročad u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Bio je skroman u životu. I pred smrt je mislio na potrebite. Nije želio cvijeće na grobu, nego umjesto toga darove za pomoć majkama koje same žive s djecom.

Oproštaj od dragog nam pokojnika i pokop bili su 13.12.2012. na groblju u Mörfeldenu.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

Lieber Ludwig, lieber Meister, herzlichen Dank und HVALA für die jahrelange Treue und liebevolle Mitgestaltung der „Živa zajednica“ (1978 bis April 2002). Du wirst immer in unseren Herzen bleiben!

Deine kroatischen Freunde

REUTLINGEN

Korizmena
duhovna obnova

Za hrvatske katoličke zajednice – Reutlingen, Tuebingen i Metzingen, koje vodi vlč. Ante Kutleša, od 8 do 10. ožujka održana je duhovna obnova o temi vjere u našim obiteljima. Voditelj obnove bio je prof. dr. vlč. Ante Pavlović, svećenik Mostarsko-duvanjske biskupije i predstojnik Katehetskog ureda Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine. U petak 8. ožujka u Reutlingenu u crkvi Sv. Wolfganga u 18 sati bio je križni put, potom sv. misa s razmaranjem. U subotu 9. ožujka u 14 sati bio je susret za prvopričesnike i roditelje prvopričesnika i prošlogodišnje krizmanike i roditelje u Bea-Haus pored crkve. U toj istoj dvorani u 16 sati bilo je za sve predavanje. U Tuebingenu je toga dana u 18 sati u crkvi Sv. Ivana bila sveta misa i razmatranje. U nedjelju 10. ožujka mise – u Reutlingenu u 9.30 sati u crkvi Sv. Wolfgang, u Metzingenu u crkvi Sv. Bonifacija u 12.15 sati i u Tuebingenu u 15.30 sati u crkvi Sv. Ivana – predvodio je vlč. Pavlović uz suslavlje vlč. Kutleše i vlč. Ivce Zrne. Vlč. Pavlović u propovijedi je rekao kako je korizma vrijeme kad vjernik dublje ulazi u otajstvo križa i blago onome koji svoj križ bude dostojanstveno nosio do kraja svog života. Sakupljeno je 2700 eura koje će se uručiti potrebitim studentima u gradu Mostaru.

Ante Kekez

DARMSTADT

Kroatische Kulturwoche (18.–25.5.2013)

Im Vorfeld des Beitritts der Republik Kroatien zur Europäischen Union, veranstaltet die Kroatische katholische Gemeinde in Darmstadt, unterstützt durch den Kroatischen Weltkongress als Dachverband kroatischer Vereinigungen in Deutschland eine hochkarätig besetzte „Kroatische Kulturwoche“. Inmitten des Europamonats Mai (18.–26.5.2013) werden im Rahmen von sechs verschiedenen Veranstaltungen zahlreiche Besonderheiten der Republik Kroatien vorgestellt. Tourismus, Wirtschaft, Literatur, Wissenschaft, Film, Musik und Politik – so lauten die Themenfelder, die während der

„Kroatischen Kulturwoche“ in Darmstadt im Mittelpunkt des Interesses stehen. Nicht zuletzt soll durch die thematische Wahl der einzelnen Veranstaltungen die gesellschaftliche Beteiligung und hervorragende Integration der kroatischen Migrantinnen und Migranten in Darmstadt und Deutschland betont werden. Als muttersprachliche Gemeinde mit einer über vierzigjährigen Tradition bestätigt die Kroatische katholische Gemeinde in Darmstadt mit der Organisation der „Kroatischen Kulturwoche“ ihren Status als wichtige Migrantenorganisation in Darmstadt. Ihre Verbundenheit mit der Stadt Darm-

stadt verdeutlichen die Veranstalter durch die Entscheidung, Erlöse der „Kroatischen Kulturwoche“, einer bedürftigen Darmstädter Einrichtung zu Gute kommen zu lassen.

Als Schirmherren der Veranstaltung in Darmstadt und engerer Umgebung konnten u. a. die Wissenschaftsstadt Darmstadt mit Oberbürgermeister Jochen Partsch, die kroatische Regierung vertreten durch das Amt für Auslands Kroaten, die Botschaft der Republik Kroatien in Deutschland sowie die Croatian Heritage Foundation aus Zagreb gewonnen werden.

Quelle: KKG Darmstadt

SINGEN

Hrvati na izvedbi Muke Isusove u Massevauxu

U treću korizmenu nedjelju, 3. ožujka, vjernici su s dva autobusa sa dijela Bodenskog jezera i Schwarzwalda uputili na jednodnevno hodočašće u Francusku. Predvođeni voditeljem Hrvatske katoličke misije Singen-Villingen fra Dinkom Grbavcem krenuli su u Massevaux na kazališni prikaz muke Isusove. U tom mjestu se, naime, od 1930. godine svake godine tijekom korizme nedjeljom prikazuje muka Isusova u trajanju od pet sati na alsaskom njemačkom. Više od osam desetljeća se liturgijski tekst, kojeg je govornom jeziku približio tadašnji župnik August Schmidlin, u uprizorenju nastoji približiti muka Isusova. Iako u ovo vrijeme 3D tehnologije često misli da je s filmom puno lakše „dočarati“ svaki događaj, pa i ovaj, hodočasnici raznih uzrasta, od onih starijih do onih

najmanjih, opovrgnuli su tu tezu. Izvođenje muke razumljivim jezikom sa simpatičnim francuskim naglaskom uz živopisnu odjeću kao i scenu sve je

oduševilo. Ta svojevrsna mala duhovna promjena i osvježanje je ponukalo sve da se takva kratka hodočašća češće organiziraju.

D.G.

FRANKFURT AM MAIN

Pametno voziti putovima života

U hrvatskoj katoličkoj župi u Frankfurtu održana je od 14. do 17. ožujka duhovna obnova. Voditelj duhovne obnove bio je isusovac dr. Nikola Stanković, profesor na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu.

U četvrtak 14. ožujka slavila se sv. misa u misijskoj kapelici, a nakon sv. mise u misijskoj dvorani voditelj obnove održao je predavanje za mlade supružnike i roditelje prvopričesnika i krizmanike o temi kako pobijediti konflikte u obitelji.

U petak, 15. ožujka u 16.00 sati bilo je predavanje za krizmanike o temi „Pametno voziti putovima života (pomiriti razum, volju, požudu i vjeru)“. Nakon predavanja u 18.30 sati bilo je euharistijsko slavlje u crkvi Sv. Ante,

Dr. Nikola Stanković, SI

koje je predvodio o. Stanković u koncelebraciji s voditeljem misije fra Željkom Čurkovićem i dušobrižnicima fra Ivanom Čikarom i fra Markom Domazetom-Lošom. Nakon misnog slavlja o. Stanković je održao predavanje o smislu odricanja. Istaknuo je kako je danas vrlo

važno shvatiti što je sveto i zašto treba obnavljati istine koje čovjek živi. Naš život je kao pustinja i stoga u toj pustinji treba prepoznati ono što je vrijedno. U svakidašnjem životu pojavljuje se i sumnja, koje se ne treba bojati. Danas se na radiju, televiziji – u medijima svašta nudi i ne smijemo se dati sablazniti. Nalazimo u toj duhovnoj pustinji i stoga je korisno promisli ti što je dobro, to priznati i uz to pristati, a ono što ne valja odbaciti. Pus-

tinja je ta da u njoj izaberemo prave misli koje pogoduju slobodi. Ako se čovjek odluči za nešto dobro, sveto, pomagati sirotinji onda nema vremena za gluposti. U svemu se treba biti odlučan. Kršćani moraju početi misliti. Korizma je konkretna duhovnost. Isus Krist nam je pokazao puno primjera kako valja djelovati i potom rekao: Idi i ti čini tako – to je smisao korizme, istaknuo je o. Stanković

U subotu 16. ožujka u crkvi Sv. Ante u 18.30 sati slavila se sv. misa, a nakon sv. mise bilo je predavanje o vjeri i znanosti ili o Bogu sve najbolje. Duhovna obnova završila je u nedjelju 17. ožujka križnim putom i euharistijskim slavljem u crkvi Sv. Alberta u Frankfurtu, u frankfurtskoj katedrali Sv. Bartolomeja i u crkvi Sv. Ivana u Höchstu. Sve tri mise predvodio je o. Stanković i održao prigodnu propovijed.

Lj. M.-Baban

OBAVIJEST

Mala škola hrvatskog jezika i kulture u Novom Vinodolskom – Hrvatska matica iseljenika od 15. do 26. srpnja organizira Malu školu hrvatskoga jezika i kulture u Novom Vinodolskom. Temeljni je cilj tog ljetovanja da djeca, uzrasta od 9 do 16 godina, koja žive izvan Hrvatske, u zajedništvu s djecom iz različitih mjesta u Hrvatskoj, unap-

rijeđe svoje znanje hrvatskog jezika te upoznaju kulturnu i prirodnu baštinu kraja u kojemu borave. Program škole ostvaruje se putem raznih kreativnih igraonica-radionica (jezična, kulturno-loška, novinarska, lutkarska, dramska, plesna) te niza športskih, rekreativnih i zabavnih sadržaja. I još puno, puno veselja i radosnih trenutaka u zdravom, bezbrižnom i sigurnom okolišu pod nadzorom iskusnih i pouzdanih

učitelja i voditelja. Više informacija o programu nalazi se na mrežnoj stranici: <http://www.matis.hr/index.php/hr/programi/skole/178-mala-skola-hrvatskoga-jezika-i-kulture> ili Hrvatska matica iseljenika, Odjel za školstvo, znanost i šport, (Lada Kanajet Šimić, prof., voditeljica odjela), Trg S. Radića 3, 10000 Zagreb, Hrvatska, tel.: 385 1 611 5116, fax: 385 1 611 5122, e-mail: lada@matris.hr

MAINZ/DARMSTADT

Hodočašće u Svetu Zemlju

Hrvatske katoličke misije Mainz i Darmstadt organizirale su hodočašće u Svetu Zemlju. Vođeni svojim župnicima fra Antom Bilićem i fra Nediljkom Brečićem, 49 hodočasnika u Svetu je Zemlju doputovalo u nedjelju 24. veljače. Uz stručno vodstvo fra Petra Lubine, urednika lista „Marija“ i člana Papinske međunarodne Marijanske akademije, vjernici su već sljedećega dana posjetili Karmel, Soforis i Nazaret te Kanu, u kojoj su bračni parovi obnovili svoja bračna obećanja. U utorak su obišli Tabghu, Brdo Blaženstava, Tabor – na kojem se Isus preobrazio te Kafarnaum u kojem je Isus okupio svoje učenike i u kojem je djelovao. Srijeda je bila ispunjena posjetom Jerihonu i Masadi. Krsna obećanja hodočasnici su obnovili na rijeci Jordanu, nakon čega su posjetili Judejsku pustinju i Qumran u kojem su 1947. godine pronađeni spisi iz prvog stoljeća prije Krista. U nekoliko sljedećih godina pronađeno je oko 900 dokumenata od posebnog vjerskog i povijesnog značenja. Nakon pustinje hodočasnici su se osvje-

žili u Mrtvome moru te nastavili dalje prema Betaniji, gradu Marije i Marte, te grobu njihovog brata Lazara, kojeg je Isus uskrsnuo od mrtvih. Četvrtak je bio rezerviran za posjet Betlehemu i Ain Karemu, rodnom mjestu sv. Ivana Krstitelja. Sljedeća dva dana bila su posvećena Jeruzalemu u kojem su

hodočasnici od Maslinske gore, preko Križnog puta stigli do Kalvarije i Isusova groba. U korizmeno vrijeme, vjernici su na poseban način imali prigodu osjetiti Božju blizinu, te u osam dana intenzivno proživjeti trideset tri godine Isusovog života provedenog na Zemlji.

Marija Lovrić Holenda

MESCHEDI

Nabavljene nove orgulje

Meschede su udaljene od Siegena 85 km, gdje se u kripti crkve Blažene Djevice Marije najmanje jedanput mjesečno okupljaju katolici Hrvati na službu Božju. Sva-ke sv. mise okupi se 30-40 vjernika, koji žive i rade u tom dijelu Hrvatske

katoličke misije Siegen, a to su mjesta Brilon, Olsberg, Meschede i Eslohe. Od sada će te vrlo lijepe susrete uljepšavati i hrvatske pučke pjesme, koje će biti praćene novim orguljama, koje je na IV. korizmu nedjelju doveo Josip Knezović, orguljaš i pratitelj župnika don Vinka Puljića. Vjernici su se vrlo obradovali i odmah je zaorila korizmena pjesma. U Meschede ljudi

rado dođu na sv. misu za koju sve s velikom ljubavlju pripremi sakristan spomenute crkve gosp. Neugebauer.

I na samu svetkovinu Božića i Usrsa tu se slave sv. mise. Za Majčin dan cijela HKM Siegen posjećuje Meschede i svi vjernici zajedno slave sv. mi-

su zu prigodno slavlje. Inače, se još za uskršno bdijenje Velike subote u Atten-dornu, a Drugi dan Božića u Siegen u okupljaju zajedno svi vjernici misije Siegen, koja broji 625 vjernika na području od pet dekanata i na oko 130 km.

dvp

NAJAVA!!!

26. biblijska olimpijada

Dvadeset šesta po redu Biblijska olimpijada održat će se u subotu 20. travnja u Kultur- und Sportzentrum Martinsee u Heusenstammu kod Offenbacha (Levi-Strauss-Allee 30, 63150 Heusenstamm), u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Tema olimpijade je posvećena bl. Majci Tereziji – ženi vjere u Godini vjere. Program će započeti misnim slavljem u 12 sati. Potom je pismeni, a nakon toga usmeni dio natjecanja. U zabavnom programu nastupa „Plavi Dunav“. ■

KELKHEIM

Limburški biskup u hrvatskoj župi

Limburški biskup mons. dr. Franz-Peter Tabartz-van Elst pastoralno je pohodio Hrvatsku katoličku župu Main-Taunus/Hochtaunus (HKŽ MTH) sa sjedištem u Kelkheimu u nedjelju 3. ožujka. U toj je prigodi svečano misno slavlje predvodio u crkvi Sv. Dionizija u Kelkheimu u koncelebraciji s dekanom vlč. Klausom Waldeckom i domaćim župnikom fra Marinkom Vukmanom. Prije misnog slavlja išlo se u ophodu od sakristije kroz dvorište u crkvu. „Dobrodošli“ – kazao je otac biskup na hrvatskom jeziku na početku misnog slavlja, vidno oduševljen s tako velikim mnoštvom hrvatskih i njemačkih vjernika. Mons. Tabartz-van Elsta i okupljene vjernike pozdravio je fra Marinko. „Od srca vam zahvaljujem na velikom i jakom svjedočenju vjere. Zajednice drugih materinskih jezika su veliko blago ove mjesne limburške Crkve. Vi nam pokazujete kako se zajedno ostaje u vje-

Misno slavlje predvodio je i propovijedao mons. dr. Franz-Peter Tebartz-van Elst

U prikaznim darovima, koje su pri-nijeli djeca i mladi, prinesene su dječje slikovnice, majica „Frame“ s biskupovim imenom, svijeća sa znakom „Frame“, kruh, vino i umjetnička slika crkve sv. Marka u Zagrebu, koja je darovana ocu biskupu.

Na kraju misnog slavlja pozdravnu riječ ocu biskupu u ime vjernika te župe uputila je predsjednica župnog vijeća Tanja Kadoić. Mons. dr. Franz-

župnog vijeća upoznali su oca biskupa prigodnom prezentacijom s djelovanjem i životom u toj Hrvatskoj katoličkoj župi.

Vjera – moć u nemoći

Korizmena duhovna obnova održana je u HKŽ MTH od četvrtka 7. do nedjelje 10. ožujka. Obnovu je vodio hrvatski isusovac iz Zagreba dr. o. Mi-

jo Nikić, teolog i psiholog. Predavanje o temi „Odgoj u vjeri“ održao je o. Nikić u četvrtak 7. ožujka za roditelje ovogodišnjih privopričesnika i drugih vjernika. U petak 8. ožujka o. Nikić je govorio o temi „Vjera i praznovjerje“. U subotu 9. ožujka o. Nikić je govorio o vjeri i strahu. Toga dana je bilo govora i o „Vjeri i stresu“.

O. Nikić je u suslavlju sa župnikom fra Marinkom predvodio misna slavlja u nedjelju 10. ožujka u crkvi Sv. Križa u Bad Homburgu, Sv. Dionizija u Kelkheimu i u crkvi Sv. Katarine u Bad Sodenu. O. Nikić je u propovijedi istaknuo važnost vjere u životu vjernika. Župa je o. Nikiću dala prilog od više od 1000 eura za stare, bolesne i napuštene osobe o kojima skrbi Zaklada biskup Josip Lang, kojoj je na čelu o. Nikić. Vjernici su ispunili više od dvadeset pristupnica preko kojih će godišnje redovito financijski pomagati tu Zakladu, a o. Nikić je vjernicima ponudio i svoje knjige čiji prihod od prodaje podupire također djelovanje te zaklade.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Duhovnu obnovu predvodio je teolog i psiholog dr. o. Mijo Nikić iz Zagreba

ri, kako se vjera prenosi na buduće naraštaje. U Crkvi se unatoč kulturnim i jezičnim razlikama živi jedinstvo. Zadivljujuće je vidjeti i osjetiti s kojom vjernošću ste uz Papu i biskupe i na koji način negujete vaše zajedništvo“, kazao je mons. Tabartz-van Elst. „Vjera nije samo tradicija, već životnost. Živa vjera je nešto što vi u ovoj sredini posvjedočujete kao zajednica drugog materinskog jezika na svom jeziku i u svojoj kulturi. Tako posvjedočujete da je vjera nešto lijepo. S tim svojim darom pridonosite i boljitku Crkve u Njemačkoj. S tim se ostvaruje Katolička Crkva, Crkva jedinstva u različitosti. Veliki broj mladih kršćana u vašoj zajednici je znak budućnosti.“

Peter Tabartz-van Elst posebno je zahvalio fra Marinku, s. Magdaleni i svima koji su pridonijeli tom svečanom misnom slavlju. „I nadalje imate moju veliku potporu u očuvanju svega što vas okuplja i drži zajedno u svojoj posebnosti. Tako obogaćujete Biskupiju Limburg.“

Misno slavlje uvećao je župni mješoviti zbor odraslih i župni dječji zbor pod vodstvom s. Magdalene Višić i orguljskom pratnjom Hrvoja Barnjaka. Svečano misno slavlje završilo je zahvalnom pjesmom „Te Deum“. Nakon misnog slavlja organiziran je susret s ocem biskupom u obližnjoj župnoj dvorani župe Sv. Dionizija. Nakon svečanog ručka u dvorani hrvatske župe predstavnici

SIEGEN

Korizmeno predavanje u misiji

Potaknuti žustrim temama u domovini zbog uvođenja zdravstvenog odgoja u škole s 4. modulom, vjernici Hrvatske katoličke misije Siegen zaželjeli su kroz korizmeno vrijeme imati jedno predavanje, koje bi im rasvijetlilo to područje. Anja Konecki iz Neu-Ulma održala je predavanje o temi „Teologija tijela, odgoj u seksualnosti i brak“. Okupljeni s jakim zanimanjem pratili su jednosatno izlaganje, čuli mnogo novosti, a kasnije se razvila plodna diskusija. Anja je svoje predavanje temeljila na knjiži „Teologija tijela“ Ivana Pavla II. i

Voditelj misije Siegen vlč. Puljić i Anja Konecki

„Liebe und Partnerschaft“ (Ljubav i partnerstvo) biskupa Andreasa Launa.

Dobro i korisno je bilo čuti predavanje koje se provlačilo kroz podnas-

love: „Kršćanstvo nije protiv tijela“, „Sakramentalnost tijela“, „Tijelo i duhovna borba“, „Istinu o spolnosti spoznati i prepoznati“, „Sloboda od zakona“, „Život u duhu i otkupljenje tijela“, „Brak: jedinstvo muža i žene“, „Kršćanski brak slika jedinstva Krista i Njegove Crkve“ i „Kršćanski celibat: nebeski brak“.

Zaključeno je da je bogatstvo, milost i dar pripadati Kristovoj Crkvi, koja na-

viješta Istinu te da je u ovom liberalnom svijetu, koje je prožeto lažima, jako teško živjeti po Bogu, ali je jedino zdravo i ispravno. **dvp**

FRANKFURT AM MAIN

Suradnja Ureda HBK-a za život i obitelj i Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta

Voditelj Ureda Hrvatske biskupske konferencije za život i obitelj dr. Petar Krešimir Hodžić posjetio je u petak 15. ožujka Hrvatski dušobrižnički ured u Frankfurtu na Majni. Bilo je to u sklopu sudjelovanja dr. Hodžića na proslavi 60. obljetnice Saveza katoličkih obiteljskih organizacija Njemačke, koja se održala od 15. do 17. ožujka u Würzburgu. U Uredu u Frankfurtu se sastao s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom i suradnicima. Bilo je riječi o oblicima suradnje između ta dva ureda na području braka i obitelji te o sudjelovanju predstavnika hrvatske pastve iz Njemačke na Hrvatskom na-

cionalnom danu za djelatnike pastoralnog braka i obitelji u Zadru 19. i 20. travnja ove godine.

Delegat vlč. Komadina je istaknuo važnost djelatnosti na području braka i obitelji te je istaknuo spremnost na suradnju u onoj mjeri u kojoj to bude moguće. Suradnja bi se mogla produbiti na projektu Mozaika obiteljskih prava, koji sadrži petnaest katehetskih radionica na temelju Povelje o pravima obitelji Svete Stolice. Ove je godine 30. obljetnica te povelje, a sljedeće godine će se proslaviti 20. obljetnica od Međunarodne godine obitelji. Dogovoreno je da se sljedeće go-

dine jedan od programa Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta poveže s tom tematikom.

Tekst i snimka: A. Polegubić

OBAVIJEST!

Sveučilišna škola hrvatskoga jezika i kulture u Zagrebu – Sveučilište u Zagrebu i Hrvatska matica iseljenika organiziraju od 22. lipnja do 19. srpnja Sveučilišnu školu hrvatskoga jezika i kulture u Zagrebu. Škola je namijenjena mladeži hrvatskoga podrijetla i svim drugim studentima koji žele upoznati Hrvatsku, steći ili proširiti svoje znanje o njoj, naučiti ili usavršiti hrvatski jezik. Sveučilišnu školu mogu pohađati i učitelji hrvatskoga kao inoga jezika koji se žele usavršavati u području ovladavanja inim jezikom sudjelujući u nastavi i pohađajući predmet ko-

ji je samo njima namijenjen. Akademski program obuhvaća 110 školskih sati nastave, 95 sati obavezne nastave i 15 sati dodatne nastave (jedan školski sat traje 45 minuta). Jezična se nastava sastoji od odvojenih gramatičkih i lektorskih sati. Znanje hrvatskoga jezika dijeli se na tri razine: početnu, srednju i naprednu. Program iz hrvatske kulture i povijesti sastavni je dio Škole koji organizira Hrvatska matica iseljenika. Program podrazumijeva: akademsku i terenska predavanja o hrvatskoj kulturi i povijesti; stručno vodene posjete različitim muzejima, galerijama, umjetničkim izložbama, ka-

zališnim predstavama i koncertima, kulturnim i znanstvenim institucijama te susrete s poznatim hrvatskim umjetnicima; studijske izlete u Hrvatsko zagorje i Plitvička jezera koji su uvijek lijepo prihvaćeni. Polaznici koji polože ispite dobivaju diplomu.

Za dodatne informacije: Hrvatska matica iseljenika, Odjel za školstvo, znanost i sport. E-mail: lada@matiss.hr; Tel.: (385 1) 61 15 116; www.matis.hr i Sveučilište u Zagrebu, E-mail: croatianlang@unizg.hr; tel, (385 1) 46 98 103; www.unizg.hr

E-mail: croatianlang@unizg.hr; tel, (385 1) 46 98 103; www.unizg.hr

RAZGOVOR S FRA MIČOM PINJUHOM, DELEGATOM ZA HRVATSKU PASTVU U ŠVICARSKOJ

Nastavak sa str. 7

Djelovanje u promijenjenim okolnostima

be, odgovorni urednik MOVIS-a i predsjednik dobrotvornog fonda „Pomoć Domovini“.

Žz: Koji su oblici međusobne suradnje hrvatskih dušobrižnika i misija u Švicarskoj?

Fra Mićo Pinjuh: HKM u Švicarskoj imaju tri veoma vrijedna zajednička pastoralna projekta na kojima tijesno surađuju. To su: dvodnevno svehrvatsko hodočašće (ove godine 47. po redu) čudotvornoj Crnoj Madoni u Einsiedeln, redovito godišnje hodočašće hrvatske katoličke mladeži (ove godine 37. po redu) „Rumeni list“ i CRO-MIN, tradicijski susret hrvatskih ministranata i malih misijskih zborova. Na velikom dvodnevnom hodočašću, koje redovito organiziramo drugoga vikenda u lipnju, u dva dana djelatno sudjeluje i po nekoliko tisuća hrvatskih katolika svih uzrasta. Na hodočašću mladeži, koje se ustalilo na zadnjoj suboti u rujnu, također se okupi velik broj mladih Hrvatica i Hrvata iz Švicarske i susjednih joj zemalja. Na spomenutim hodočašćima posebno dobro su posjećene pobožnosti križnoga puta. U tim zavjetnim pokorničkim usponima uz Kalvariju pored svetišta, redovito sudjeluje preko 1000 raspoloženih hodočasnika. Na spomenutim zajedničkim susretima posebnu važnost pridajemo glazbeno-liturgijskoj pripravi u kojoj je uloga naših misijskih suradnika nemjerljiva. Postoje, dakako, i brojni drugi međumisijski oblici suradnje, uvjetovani svakodnevnim pastoralnim potrebama.

Žz: Suradnja s domovinskom Crkvom? U kojoj se mjeri ostvaruje pomoć domovinske Crkve?

Fra Mićo Pinjuh: Hrvatski misionari u Švicarskoj su, od samih početaka, njegovali iznimno dobre odnose s domovinskom Crkvom. Hrvatski (nad)pastiri ili njihovi opunomoćeni izaslanici, redoviti su gosti na svim našim velikim misijskim i međumisijskim okupljanjima. Predsjedaju euharistijskim slavljinama na zajedničkim hodočasničkim susretima, misijskim obljetnicama i potvrdničkim misama, gostuju kao predavači na različitim tribinama, predvode duhovne obnove... Sve su to oblici suradnje po kojima pomno negujemo duhovnu povezanost s našom domovinskom Crkvom. Ne vidim nikakva razloga da tako ne bude i u buduću.

Žz: Kako je u tom pogledu s domovinskim državnim ustanovama?

Fra Mićo Pinjuh: Odnosi s domovinskim državnim uredima i ustanovama (Veleposlanstvom i konzulatima) na jednoj je, rekao bih, uljuđenoj razini. Uredno izmjenjujemo najnužnije informacije i korektno surađujemo na projektima od općega značenja za naš hrvatski narod. Državni službenici, ako ih pozovemo, uglavnom rado dolaze na naše zajedničke susrete. I mi s naše strane, sukladno stvarnim mogućnostima, nazočimo obilježavanju državnih obljetnica i važnih nadnevak.

Žz: Švicarska Crkva se jamačno nalazi u procesu prestrukturiranja. Na koji se način to odražava na odnose prema hrvatskim misijama u toj zemlji?

Fra Mićo Pinjuh: Da, istina je da se domaća Crkva u Švicarskoj nalazi u procesu korjenitog organizacijskoga preustroja. Na svim se razinama čine veliki naponi kako bi se postojeći resursi (ljudski i materijalni) najracionalnije posložili i iskoristili. Katkada su to veoma bolni rezovi s kojima se vjernici, duboko ukorijenjeni u svoju desetljetnu vjerničku praksu i tradiciju, veoma teško mire. Ljudi, primjerice, teško prihvaćaju činjenicu da su, preko noći i na temelju administrativne odluke, od nekada ugledne župe postali jedna od filijala novoustrojene pastoralne jedinice. Moj je dojam da će ovaj preustroj, i poglavito dok su „rane svježe“, imati sasvim konkretne negativne posljedice na brojne vjerničke zajednice u Švicarskoj, koje su ovim preustrojem „razvlaštene“ i na pastoralnom planu gurnute u drugi plan. Naše misije tim procesom, barem za sada, nisu obuhvaćene. Neke od razloga za to, već sam naprijed spomenuo. K tome bih dodao slijedeće činjenice. Naše crkve su nedjeljama i blagdanima pune, sakramentalni život je još uvijek na veoma visokoj razini, misije su dobro ustrojene i vođene... Sve to naši domaćini dobro znaju i pozorno prate. Hrvati su, usput rečeno, također veoma uredno plaćše crkvenoga poreza. Vjerujem da razboritiji ljudi u domaćoj Crkvi, na čelu s biskupom za strance mons. Martinom Gächterom, sve te činjenice ispravno vrednuju. Mi smo, međutim, svjesni da s preustrojem nije gotovo,

da će naše misije ostati potpuno ne-taknute. Prije bih rekao da je riječ o nužnomu predahu, taktičkom zatišju pred moguću buru. To, jasnije rečeno, znači da su sve opcije još uvijek u igri. Mi smo, to također želim istaknuti, spremni za svaki mogući scenarij i uvjereni da ćemo, s obzirom na konkretne uvjete, napraviti što bude najbolje za budućnost naših vjernika u ovoj zemlji.

Presudnost stava domaće Crkve

Žz: Kakva je, po Vašem mišljenju, budućnost hrvatskih katoličkih misija u Švicarskoj?

Fra Mićo Pinjuh: Iako odgovor na ovo pitanje nužno uključuje i neophodno proročko predznanje kojim se ja, iskreno rečeno, ne mogu podičiti, ipak ću pokušati na nj kratko odgovoriti. O budućnosti HKM u Švicarskoj, slično kao i u drugim europskim zemljama, odlučivat će brojni čimbenici: migracijska kretanja Hrvata nakon ulaska u EU, odnos domaće Crkve i švicarske države prema novim useljenicima i, u konačnici, mogućnost i spremnost naše domovinske Crkve da u novim okolnostima osigura dostatan broj prikladnih dušobrižnika. No, ipak mislim da će stav domaće Crkve biti presudan. Ako domaća Crkva ostane vjerna toliko puta proglašavanom na čelu, prema kojemu u Crkvi ne smije biti stranaca, i ne bude provodila neprirodna i nasilna preslagivanja i raslojavanja naših misija, njihova budućnost će biti sjajna. U protivnom nisam pretjeran optimist.

Žz: Uloga MOVIS-a?

Fra Mićo Pinjuh: Službeno Glasilo HKM u Švicarskoj ove godine slavi svoj 44. rođendan. MOVIS već pune 44 godine sustavno bilježi najvažnija duhovna, uljuđbena i društvena događanja među Hrvatima u Švicarskoj. Smatram da nije pretjerano reći da nitko u budućnosti, tko se bude sustavnije bavio poviješću hrvatske dijaspor, neće moći zaobići MOVIS i njegovu desetljetnu obrazovno-odgojnu i povijesno-uljuđbenu ulogu u očuvanju temeljnih nacionalnih i duhovnih vrijednosti našega naroda. Trenutačna naklada mu je 15.000 primjeraka. **Razgovarao: Adolf Polegubić**

KNJIGE

Europski islam ili islamska Europa

Luka Marković, „Treći sukob ili susret islama i kršćanske civilizacije – Europski islam ili islamska Europa“, Rabic, Sarajevo, 2013., 294 str.

Nova knjiga voditelja Hrvatske katoličke misije Münster dr. fra Luke Markovića pod naslovom „Treći sukob ili susret islama i kršćanske civilizacije – Europski islam ili islamska Europa“ podijeljena je u četiri poglavlja: „Prvi susret islama s kršćanskom civilizacijom“, „Drugi susret islama s kršćanskom civilizacijom – osmanlijski osvajači u službi širenja islamske vjere i kulture“, „Treći susret islama i kršćanstva – islama i zapadne civilizacije“, „Pokušaji reformi islama i stvaranje uvjeta za dijalog“, dok se u zaključnom dijelu govori o susretu ili sukobu.

Izgradnja „europskog islama“, prosvijećenog islama, nije nemoguća, kao što nije bilo nemoguće uvjeriti kršćanske Crkve da se u ime Krista ne može voditi „sveti rat“, kao i to da sam Bog određuje komu će pružiti ruku spasenja. Ali bit će to dug i mukotrpan put, kakav je bio i put kršćanskih crkava do današnjeg prihvatanja tolerancije i slobode drugoga i drugačijega, do prihvaćanja mišljenja da Biblija nije znanstvena knjiga i da u njoj nije svaka riječ od Boga. Samo onaj tko iskreno zastupa ideju mira, jednakosti svih pred zakonom i Bogom, slobodu pojedinca i naroda, s

čvrstim uvjerenjem da to treba i braniti po svaku cijenu, moći će pripomoći islamu da se uklopi u svijet moderne, istaknuo je u uvodu autor knjige dr. Marković.

A. Polegubić

Tragovi jeseni

Adolf Polegubić, „Herbstspuren“ (Tragovi jeseni), BoD – Book on Demand, Norderstedt, 2013., 88 str.

Ovih je dana objavljena prva zbirka pjesama na njemačkom jeziku hrvatskog pjesnika s njemačkom adresom Adolfa Polegubića pod nazivom „Herbstspuren“ (Tragovi jeseni). Pjesme je na njemački prevela Hrvatica Kristina Kovačević, koja od djetinjstva živi u Njemačkoj, gdje se školovala i radi kao prevoditeljica u Mainzu. Zbirka, objavljena u nakladi „BoD“ – Books on Demand (www.bod.de) iz Norderstedta u Njemačkoj, podijeljena je u šest tematskih cjelina: „U riječi“, „U bijelom“, „Tvoja blizina“, „C-kao ljubav“, „Plavetnilo“ i „Pred odlaskom“, a ukupno sadrži 65 pjesama. Polegubić određuje kao pjesnika kršćanskog nadahnuća sa snažnom emocionalnom odrednicom. U novoj zbirci su pjesme duhovnog, domoljubnog i emocionalnog značenja, ali i s naglascima odvojenosti od svoga iskona te prilagodbe na novu sredinu u kojoj i iz koje pjesnik crpi novu inspiraciju. U zbirci su objavljene nove pjesme kao i više starijih uspješnica objavljenih u više hrvatskih antologija poezije. „Pjesme Adolfa Polegubića zahvaćaju naše osjećaje, odzvanjaju stvarnošću bivanja i ljepotom prirode. Podite tragovima jeseni i uronite u du-

binu sjećanja, radosti, ljubavi, domovine, suza, molitve i tišine. Polegubićeva zbirka pjesama 'Tragovi jeseni' tiha je i predana, puna čežnje, nade i pouzdanja“, istaknula je recenzentica Ruža Kanitz.

„Polegubićeva izražajna reduciranost na bitno ne znači fragmentar-

nost. Naprotiv, svaka je pjesma 'pars pro toto' i ime cjeline i sadržaj cjeline značenje cjeline. Uz to, nije opterećen potrebom da zadivi pjesničkom finesom niti da optereći tendencijom. Stoga misao ne napinje pjev, ali ga oblikuje, disciplinira usklađuje s pjesničkom 'forma mentis', koja je usađena u kršćanski, katolički humus. Tankočutan je to pjev, 'pjev, čist i i nepomućen', kako bi stihom rekao Josip

Sanko Rabar. Čista i čvrsta poezija. Imao je pravo pokojni Anđelko Novaković napisavši u povodu Polegubićeve prve zbirke 'Pripadati' da je riječ o 'nezalutalim pjesničkim zapisima o pripadanju i trajanju, o iskonu čežnje i opipljivoj boli, o zavičaju i horizontu, o neumirnim susretima i zalazima, o neprekidnom traženju nove pjesme u dubini duše koja pripada samotnim, svečanim, opansim i svetim prostorima zatravljenom hoda', istaknuo je recenzent knjige dr. Vladimir Lončarević.

Adolf Polegubić je dosad objavio pet zbirki pjesama na hrvatskom jeziku – Pripadati (1988.), Korablja (1991.), Tragovi (1999.), Boja plavetnila – Frankfurtski fragmenti (2006.) i Kolijevka od kamena (2013.). Objavljivanjem zbirke pjesama na njemačkom jeziku, Polegubićeve pjesme su sada dostupne i ljubiteljima poezije njemačkoga jezičnoga područja, a mogu se nabaviti i preko interneta na stranici: www.bod.de

Adolf Polegubić je pjesnik, pastoralni teolog i novinar, rođen 1962. u Šibeniku. Djetinjstvo je proveo u Banjevcima. Glavni je urednik mjesečnog lista hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj Živa zajednica u Frankfurtu na Majni. Uz šest zbirki pjesama objavio je na hrvatskom i njemačkom jeziku i više knjiga iz područja pastoralne teologije, novinarstva i duhovnosti. **Č.F.**

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Mjesec travanj nam je stigao, a s njim i proljeće. Nadamo da ste dobro, iako su školske obveze opet nastale. U ovom broju smo vam pripremili aktualnu temu o izboru novog Pape u nadi da će vam biti zanimljivo. Ostanite nam dobro i imajte lijepe proljetne dane!

Bild: www.pixwelt.de

Posloži slova i dobit ćeš 5 pojmova u svezi s Papom

NALIKARDI

KATPONFITI

KLAVAKON

VESTI RATEP

LIJEBI MID

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

danas – izbor – zapisima – prvi – vijeće –
uspjelog – tijekom – novoimenovanog – papa – moćni –

Sveti Petar je bio _____ papa i izabran je od samog Isusa Krista da predvodi Crkvu. Postupak izbora pape se _____ razdoblja od 2000 godina razvijao. Prema nekim _____ prvi su pape, sve do Bonifacija II. (530.–532.), birali sami svoje nasljednike. U prvim stoljećima su se čak neki _____ vladari i kraljevi miješali u izbor novog pape. Tek 1059.g. je odlučeno u dekretu In nomine Domini da za cjelokupni _____ pape budu ovlašteni isključivo kardinali i da mora biti dvotrećina većina za kandidata. Postupak izbora, koji je još _____ u uporabi, je kodificiran 1274. g. na Drugom Koncilu u Lyonu. Tada je _____ Grgur X. odredio konklavu za kardinala. Konklava je _____ kardinala, koje se sastaje radi izbora pape i označava ujedno i zatvorene prostorije u kojima se vrši tajni izbor. U znak _____ izbora pape pušta se bijeli dim iz dimnjaka Sikstinske kapele kao obavijest za javnost. Tako sada imamo, nakon Benedikta XVI., od 13.03.2013. g. _____ papu Franju I.

Pitalice?!

1) Prvi papa je bio?

- a) sv. Pavao
- b) sv. Ivan
- c) sv. Petar

2) Tko bira papu?

- a) biskupi
- b) kardinali
- c) svećenici

3) Koji papa je imao pontifikat u trajanju od 31. godine i 8 mjeseci?

- a) Pio IX.
- b) Ivan Pavao II.
- c) Lav XIII.

4) Novi papa Franjo I. se zove građanskim imenom?

- a) Julio Marco Bergoglio
- b) Jorge Mario Bergoglio
- c) Jose Martin Bergoglio

5) Iz koje države dolazi papa Franjo I.?

- a) Argentine
- b) Čilea
- c) Meksika

Znate li...

- da konklava potječe iz lat. riječi „conclave” i znači soba, koja se može zaključati
- da je sv. Petar prvi utemeljio kršćansko vijeće u gradu Rimu, koje se sastojalo od 24 svećenika i đakona
- da se konklava održava od 1878.g. u Sikstinskoj kapeli u Vatikanu
- da prvi kardinal navješćuje novoizabranog papu na latinskom: An-nuntio vobis gaudium magnum! Habemus Papam! (Obznanjujem veliku radost! Imamo Papu!)

Riješenja: 1c, 2b, 3a, 4b, 5a

Pater noster, qui es in caelis...

Gotovo da nema mladoga čovjeka, osobito onoga u ranoj mladosti, koji svakodnevno na internetu ne provede i po nekoliko sati. Osobito puno vremena mladi provode na više-manje poznatim društvenim mrežama. Gotovo da nema župe ili vjerske ustanove koja nema svoju web-stranicu. Većinu mladih međutim zasad vrlo malo zanimaju vjerski i duhovni sadržaji na internetu. U međuvremenu je internet odrastao pa nudi mnoštvo stranica ozbiljnoga i odličnoga vjerskoga i duhovnoga sadržaja. Ima dakako također mnoštvo neozbiljnih, sektaških i fundamentalističkih web-stranica, koje kao takve najprije treba prepoznati, a potom naprosto izbjegavati i ignorirati. Za sve katolike je oznaka „katolički“ načelno važna u razlikovanju od drugih i drugačijih stranica, iako ponekad ni to nije dostatno mjerilo. I među izrazito katoličkim sadržajima ima velikih razlika, osobito kad se radi o radikalno konzervativnim te o radikalno progresivnim strujama unutar Katoličke Crkve.

Još 2001. tiskana je na njemačkom jeziku zanimljiva knjižica *G-online. Jugendgebetbuch*, autora Wernera Schaubea. U toj knjižici, koja je svojim bogatim molitvenim i duhovnim sadržajem još uvijek aktualna, nalazi se „digitalna abeceda“ molitvene duhovnosti mladih: *Durchs Leben surfen, Try to be Mensch, Internet8t)-Beziehungen, Suchmaschine: Fragen, www.glauben,Kirche.comm?... U to vrijeme bilo je samo nekoliko relevantnih web-stranica, kao: www.jesus.de, www.kath.de, www.praynet.de, www.franziska-ner.de, www.amen-online.de, www.gebete.de, www.kath.net, www.vater-unser.de...*

Iz radoznalosti sam kliknuo neke od tih stranica te se začudio da su još uvijek žive i aktualne. Pokušajte i vi, npr. www.vater-unser.de, pa ćete se iznenaditi tekstu Gospodnje molitve, Očenaša, na 38 različitih jezika, latinski inclusive:

*Pater noster, qui es in caelis:
sanctificetur nomen tuum.
Adveniat regnum tuum.
Fiat voluntas tua, sicut in caelo, et in terra.
Panem nostrum catidianum da nobis hodie.
Et dimitte nobis debita nostra,*

sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.

Et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos a malo.

Quia tuum est regnum et potestas et gloria in saecula. Amen.

Valja znati i moliti Očenaš na svoje materinskom jeziku, ali bi bilo sasvim cool ovu molitvu na latinskom naučiti napamet. Zašto moliti? „Du bist mein Atem, wenn ich zu dir bete“, kaže nizozemski duhovni pisac Huub Oosterhuis. Nije potrebno puno riječi za molitvu. Njemački pisac Martin Walser točno kaže: „Ich bin stumm,

wenn ich beten will...“. Veliki mistici molili su – šutnjom, razmatranjem, klanjanjem... Riječi su pak također za molitvu, a kako moliti, ispričao je Isus u Matejevu evanđelju (6,5-8). Pavao ističe da Duh Gospodnji moli u nama (Rim 8,26). Ima još puno drugih poznatih molitava, duhovnih pjesama i izreka, koje se mogu naći na internetu. Tako je primjerice s Hvalospjevom bratu suncu (Sonnengesang) sv. Franje Asiškoga. Razna digitalna izdanja cjelokupne Biblije, Katoličkoga katekizma i brojnih drugih važnih kršćanskih i crkvenih spisa mogu se lako naći na raznim jezicima. Valja se odvažiti i potražiti tu duhovnu hranu, koja nam je na dohvata ruke. Izvrstan primjer globalnoga ekumenskoga molitvenog projekta je i www.praynet.de. On je stariji još 2000. godine, a objavljuje i razmjenjuje molitve mladih kršćana

diljem svijeta. Ne želim vam o tomu opširnije govoriti. Pogledajte i uključite se sami. Za mlade je na njemačkom jeziku, nakon vrlo uspješnoga izdanja katekizma za mlade *Youcat, 2011.* izišao i *Youcat-Jugendgebetbuch*, koji na razumljiv i suvremen način govori o molitvi te objavljuje mnoge stare i novije molitve za mlade. Na crkvenim web-stranicama pronaći ćete usto i slijedeće vijesti: Poznata mlada glumica i pjevačica Selena Gomez pohada u Hollywoodu redovito jedan biblijski kružok. Prije četiri godine izjavila je da vjeruje u Boga i da se ponosi svojom kršćanskom vjerom. Na jednom portalu slično govori i poznati skijaš Benni Raich: „Ja molim i reflektiram s Bogom. To me čini boljim čovjekom... Uvijek sam imao osjećaj da postoji nešto više i da mi taj Bog daje snagu. Najviše volim kapelice po šumama. Rado se povlačim u njih i ondje molim.“ Mnogi najpoznatiji sportaši su i veliki vjernici. Raicheva životna suputnica i poznata skijašica Marlis Schild govori da joj povjerenje u Boga daje snagu, da rado ide u crkvu, gdje nalazi mir. Prije velikih natjecanja povlači se u osamljene kapelice na molitvu i sabranost...

I na hrvatskom jeziku ima sve više stranica vjerskoga i crkvenoga sadržaja. Preporučujemo vam ozbiljne stranice relevantnih crkvenih ustanova i časopisa. U međuvremenu ima sve više stranica sumnjiva, kičastoga i teološki neistinita sadržaja. Na kraju, uz izbor novoga Pape, smijemo izraziti svoje nade molitvom jednoga mladića iz molitvenika za mlade *G-online: Sagnjati Crkvu koja je tako savršena, da fascinira sve ljude... To je jedna pobožna želja! Crkvu koja je za mene kruh i vino, stolica i stol, krov i podrum. Ili udrugu, klub tužnih lica? Svjetlo u tami, put u bespuću, početak i kad sve govori o kraju.*

I što to praktično znači?

Zajednica: ljudi, koji se sabiru u Isusovo ime slušati Božju Riječ i dijeliti kruh, skupa moliti i uzajmano se pomagati.

Zaista, lijep san?

Ne, bajno lijepa zbilja.

P. S.

I ne zaboravite: Bog je uvijek online! Čak i kad nemate internetsku vezu.

T. G.

HRVATSKI JEZIK NA INTERNETU

Jezične tehnologije za hrvatski

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje te Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu ovoga su desetljeća prerasli u nezaobilazne nacionalne centre za razvitak jezičnih tehnologija i našu besplatno dostupnu digitalnu jezičnu riznicu s rječnicima, gramatikama i pravopisnim priručnicima.

Inovativne su jezične tehnologije (JT) posrednici koji će omogućiti hrvatskim građanima sudjelovanje u glavnim društvenim i gospodarskim tijekovima europskog i globalnog društva znanja. Sredinom ove godine, od 1. srpnja, hrvatski će jezik postati 24. službeni jezik Europske unije. Danas se dvadesetak europskih jezika, kojima se služi manje od 10 milijuna govornika, poput hrvatskoga nalaze u opasnosti od digitalnog izumiranja, zbog svoje nedovoljne zastupljenosti on-line i slabe razvijenosti jezičnih resursa, odnosno izvora jezičnih tekstova pohranjenih u obliku elektroničkoga teksta, kao i jezičnih alata, tj. aplikacija za služenje postojećim digitalnim resursima. Kako se pred nama otvaraju ogromne mogućnosti na regionalnim

tržištima, koje još nisu iskorištene zbog jezičnih prepreka – izazove JT valja staviti na listu nacionalnih prioriteta kao što je primjerice prometna infrastruktura. Žarko bismo željeli, unatoč ekonomskoj krizi, izići iz kruga onih građana Europske unije koji će se naći socijalno i ekonomski zaknuti zbog toga što govore samo svoj materinski jezik. Višejezične su JT postale kanali za trenutačnu, jednostavnu i jeftinu komunikaciju i interakciju, zaobilazeći jezične barijere poput besplatne usluge prevodenja Google Translate. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje (www.ihj.hr) ovoga desetljeća prerasta u vodeći nacionalni centar za razvitak naših jezičnih tehnologija i besplatno dostupnu digitalnu jezičnu riznicu za hrvatski jezik s rječnicima, gramati-

kama i pravopisnim priručnicima. Dominaciju izmjenjuje s lingvističkim računalnim stručnjacima s Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, znanog i po pionirskim pothvatima uvođenja jezičnotehnoloških inovacija za hrvatski jezik. U Zavodu za lingvistiku FF Sveučilišta u Zagrebu tako je Željko Bujas sastavio prvi hrvatski računalni korpus.

Nove prilike i JT otvaraju internetsko poglavlje u očuvanju hrvatskoga jezika među višemilijunskom poliglotskom hrvatskom dijasporom od Aljaske do Ognjene zemlje, juga Afrike te Australije i Novoga Zelanda. Mrežni pristup jezičnim resursima za hrvatski jezik izvor je nade da će broj govornika našega jezika u iseljeništvu rasti.

Vesna Kukavica

NAGRADNA KRIŽALJKA

Dobri Pastir

Rješenje poslati najkasnije do 26. travnja

Mariofil Soldo	Nje-macka	Svirač u okarinu	Branko Ružić	Suparnik, takmač	Šibenski bikup, Ante	ISUS	Anatolij Ljadov	Sredstvo za pranje	Tunara, tunera	Ivan Ivančić	„Rabat“	Živa zajednica	Porez, namet na vodu (pov.)	Krabulj-ni... ili trbušni ...
ISUS												Vesna, Parun		
Naprave za crtanje krivulja												Kositar		
ISUS												Marska ...		
Stanislava Adamić			Jedinica za snagu Internet dnevnika				Panama				Gorje u Južnoj Americi	Zvijezda y zvijezdu Skorpiona		
Rijeka u Bosni						Ruski državnik, Vladimir „Metar“	Pedro Almodovar				ISUS	Sportska vedeta		
Glumica Ireland					Grad u Baranji Bel...	Tuča						Nazivi		Folklori ansambl iz Zagreba
Uzvik: Evi! Eto! Vidi!				„Gram“	Riječni otok					Pripadnik dravidskog napada u Indiji				
Krvoločna zvijer										Hrv. glumica Kolesar				
Luciano Sušan			Potvrda riječ Portugal							Splitski glazbenik Ninčević				
Opasni... ili radio-aktivni...										Glumac Butterfield			Slovo slično nuli	

Nastavak sa str. 4

Habemus Papam Franciscum!

Kada Gospodin ne bi sve opraštao, svijet ne bi postojao." Nakon molitve Andeoskoga pozdravljenja, Papa je pozdravio mnoštvo vjernika na Trgu svetoga Petra i zahvalio na dobrodošlici i molitvama. „Molite za mene, to vas molim. Ponavljam svoj zagrljaj vjernicima Rima i proširujem ga na sve vas, i proširujem ga na sve vas, koji dolazite iz različitih dijelova Italije i svijeta, kao i na one koji su s nama sjedinjeni preko komunikacijskih sredstava. Izabrao sam ime zaštitnika Italije, svetoga Franje Asiškoga, i to jača moju duhovnu povezanost s ovom zemljom gdje je, kao što znate, porijeklo moje obitelji. No, Isus nas je pozvao da budemo dio nove obitelji: njegove Crkve, u toj Božjoj obitelji idući zajedno putem evanđelja. Neka vas Gospodin blagoslovi, neka vas štiti Majka Božja. Ne zaboravite ovo: Gospodin se nikada ne umara u opraštanju! Mi smo ti koji se umorimo u traženju oprostjenja. Ugodnu nedjelju i dobar ručak!

Bog se ne umara, nemojmo se ni mi umoriti

Ranije toga dana, ujutro u 10 sati papa Franjo slavio je misu u župnoj crkvi svete Ane u Vatikanu. U propovijedi je istaknuo kako kršćani danas žive kao i ljudi u Isusovo doba, podijeljeno u sebi: „Vjerujem da smo i mi taj narod koji s jedne strane želi čuti Isusa, no s druge, ponekad, odgovara nam batinati druge, osuđivati druge. A Isusova je poruka ova: milosrđe. Za mene, kažem to ponizno, to je naj-snažnija Gospodinova poruka: milosrđe.“ Zato je poručio vjernicima: „Gospodin se nikada ne umara u opraštanju: nikada! Mi smo ti koji se umaramo tražiti njegovo opraštanje. I zamolimo milost da se ne umorimo tražiti opraštanje, jer se On nikada ne umara u opraštanju. Tražimo tu milost.“ Po završetku mise, Papa je izašao ispred crkve, poput pravoga župnika, te je dočekivao, pozdravljao i grlio vjernike koji su mu pristupali s velikim oduševljenjem. Tako je još jednom iznenadio svojom neposrednošću i spontanosti, o kojoj svakoga dana izvještavaju svjetski mediji koji ne skrivaju simpatije prema njemu. Kako su vjernici izlazili, tako ih je Papa dočekivao, kratko razgovarao s njima,

djecu pitao kako se zovu, te župljane molio da mole za njega, izvijestio je austrijski Kathpress.

Papa s novinarima i kardinalima

U subotu ujutro 16. ožujka u 11 sati papa Franjo u audijenciju je u dvorani Pavla VI. primio medijske djelatnike iz 81 zemlje, zapravo iz cijeloga svijeta – koji su pratili njegov izbor za papu. Dvorana je bila prepuna novinara, snimatelja i ostalih medijskih djelatnika s njihovim obiteljima. Nakon pozdrava predsjednika Papinskoga vijeća za društvene komunikacije nadbiskupa Claudia Marie Cellia, Papa je novinarima uputio svoj govor: „Dragi prijatelji, veseo sam što na početku moje službe na Petrovoj stolici susrećem vas koji ste radili ovdje u Rimu u ovome tako intenzivnom razdoblju, koje je započelo prošloga 11. veljače s iznenadnom najavom moga časnoga prethodnika Benedikta XVI. Od srca pozdravljam svakog od vas. Uloga masovnih medija u posljednje vrijeme sve je više rasla, tako da je postala nužna za prenošenje svijetu događaja suvremene povijesti. Posebnu zahvalu upućujem zato vama zbog vaše kvalificirane službe prošlih dana – radili ste, ehl radili ste! – u kojima su oči katoličkoga svijeta, i ne samo njega, bile uprte u Vječni grad, posebno na ovo područje koje kao 'težište' ima grob svetoga Petra. Ovih ste tjedana imali načina govoriti o Svetoj Stolici, o Crkvi, njezinim obredima i tradicijama, o njezinoj vjeri i osobito o ulozi pape i njegovoj službi.“ Novinare je Papa pozvao da upoznaju pravu narav Crkve, kako bi o njoj mogli izvještavati istinito, te im protumačio kako je uzeo ime Franjo. „Neki nisu znali zašto se rimski biskup htio prozvati Franjo. Neki su mislili na Franju Ksaverskoga, na Franju Saleškoga, ali također na Franju Asiškoga. Ispričat ću vam priču. Na izborima, do mene je bio nadbiskup u miru Sao Paola i nekadašnji pročelnik Kongregacije za kler u miru kardinal Claudio Hummes: veliki prijatelj, veliki prijatelj! Kada je stvar postala malo opasnija, on me ohrabrivao. A kada su glasovi došli do dvije trećine, slijedi uobičajeni pljesak, jer je izabran papa. On me zagrlio, poljubio i rekao mi: 'Nemoj zaboraviti siromašne!' I ta

mi je riječ ušla ovdje“ – rekao je Papa i pokazao prstom prema glavi: „siromašni, siromašni. Potom sam odmah u odnosu na siromašne pomislio na Franju Asiškoga. Potom sam pomislio na ratove, dok se glasovanje nastavilo, sve do svih glasova. A Franjo je čovjek mira. I tako je došlo ime u moje srce: Franjo Asiški. On je za mene čovjek siromaštva, čovjek mira, čovjek koji ljubi i čuva stvoreno; u ovome trenutku i mi sa stvorenim imamo ne tako dobar odnos, zar ne? On je čovjek koji nam daje taj duh mira, siromašan čovjek... Ah, kako bih htio siromašnu Crkvu i za siromahel!“ Na kraju je na španjolskom objasnio da zna kako mnogi od nazočnih novinara nisu članovi Katoličke Crkve, da neki nisu vjernici, onda je blagoslov udijelio u tišini svakome, „poštujući savjest svakoga, ali znajući da je svatko od vas Božje dijete. Neka vas Bog blagoslovi“, te je tako učinio još jednu neobičnu gestu koju su odmah zabilježili i svjetski mediji, čijih je 6.000 predstavnika sve to pratilo u dvorani Pavla VI.

U Klementovoj dvorani 15. su se ožujka prije podne u 11 sati ujutro oko novoga Pape na audijenciji okupili svi kardinali, među kojima i zagrebački Josip Bozanić i sarajevski Vinko Puljić. Oko Svetoga Oca okupili su se kardinali izbornici – njih 114 – ali i oni koji su se nalazili u Rimu, a imaju više od 80 godina. Nakon kratkoga Papinoga nagovora, svi su mu pristupili, a on je sa svakim od njih razmijenio nekoliko riječi uz osmijehe. Svoj je govor Papa započeo – primijetili su to mnogi – dručijim pozdravom od uobičajenoga – „braćo kardinali“ – i nastavio svojim napisanim govorom kojega je prekidao svojim dodatnim komentarima koji nisu bili napisani. Papa je s kardinalima 14. ožujka poslije podne, u Sikstinskoj kapeli slavio misu „pro Ecclesia“ – za Crkvu. Sveti Otac je bez napisanog teksta izgovorio svoju propovijed u kojoj stoji: „U ova tri čitanja vidim da postoji nešto zajedničko: pokret. U prvome čitanju pokret na putu; u drugome čitanju, pokret u izgradnji Crkve; u trećem, u evanđelju, pokret u ispovijedanju. Želim svi-ma nama da nam Duh Sveti, po molitvi Majke Božje, naše majke, udijeli tu milost: hodati, graditi, ispovijedati Isusa Krista Raspetoga. Tako neka bude“, kazao je Papa.

M. K.

Klokan

Vratio se Šime iz Australije, a pita ga Jure:

- Jesil tamo vidio klokana?
- Jesam
- Pa kako izgleda?
- Tica ka tica!?!?

Nedim

Kako se zove Ličanin koji ne puši:

- Nedim!

Jabuka

Kaže učiteljica Perici neka nacrtaj jabuku.

- Slatku ili kiselu – upita Perica!?!?

Ribe

Pita Jurica tatu:

- Tata, kako ćeš prepoznati mušku, a kako žensku ribu u akvariju?

Nato će tata:

- Ubaciš im hranu, pa ako je pojeo onda je muško, a ako je pojela, onda je žensko.

Jedini digao ruku

Došao Štef kući iz škole i kaže tati:

- Tata danas sam ja jedini digao ruku na tatu!
- Bravo sine! Tako treba raditi svakog dana! Pa kako je to bilo?
- Učiteljica je upitala, tko nije napisao domaću zadaću, a ja sam jedini digao ruku!?!?

Nove cipele

Mali Braćanin dotrčao kod oca da ga je ubo čavao i da ga hitno odveze u bolnicu.

Nato će otac:

- Sine, sine, zar si probušio nove cipele!?!?

Čašćenje

Kako Hercegovac časti tamburaše?

- Provuče kreditnu karticu kroz tamburu!?!?

Kakva je ljubav doista i kakva bi trebala biti?

Što je ljubav? Davani su posve različiti odgovori. Na temelju loših iskustava ponekad su i veliki ljudi kao, na primjer, Lav Tolstoj u svojoj „Sonati o novčiću“ govorili loše o ljubavi. Drugi su opet zaboravili razliku između načina pojavljivanja grijeha i istinske ljubavi te su ljubav obezvrijedili u ime krivih religioznih i filozofskih teorija kao, na primjer, Manijeva sekta koji je materiju smatrao principom zla pa je stoga i brak smatrao bezvrijednim. Odatle dolazi izraz „maniheizam“. Nasuprot takvim krivovjerjima možemo kao katolici samo reći da ljubav dolazi od Boga, te bi bez grijeha u sebi, kako uči Toma Akvinski, bila još više usređujuća. Što je ljubav doista? Ne postoji definicija, ali možemo reći što se sve podrazumijeva pod ljubavlju. Prema D. von Hildebrandu – kojega su njegovi prijatelji zvali doctor amoris, dakle naučitelj ljubavi – ljubav je prvenstveno odgovor na sve dobro i lijepo što drugog čini onim što on jest, odgovor na jedinstvenost voljene osobe, kako ga je Bog osmislio i stvorio. To odgovara i Dostojevskom: „Voljeti nekog čovjeka znači vidjeti ga onako kako ga je Bog zamislio.“ Osoba koja voli govori osobi koju voli nutarnje riječi: „Dobro je

da postojiš!“ Tako pokušava J. Pieper, jedan drugi katolički filozof, ovo stvarno stanje pretočiti u riječi. Opet malo drukčije formulira A. Schnitzler: „Voljeti znači biti za nekoga drugog na svijetu.“ Mogli bismo još reći: svi veliki filozofi, pjesnici i teolozi na koncu su istog uvjerenja. Dio ljubavi je i potreba za sjedinjenjem, isto kao i čežnja da se drugom čini dobro. Ljubav je darivanje voljenoj osobi, ona izvodi iz kruga vlastitih interesa i otvara srce drugome. Stoga nas čini ranjivim. Ljubav je izvor sreće. Ljubav možemo opisati i na temelju njezinih osobina kako ih je apostol Pavao nabrojio:

„Ljubav je velikodušna, dobrostiva je ljubav; ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se; nije nepristojna, ne traži svoje, nije razdražljiva, na pamti zlo; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini; sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi. Ljubav nikad ne prestaje“ (1 Kor 13,4–8). Pavao pritom zacijelo nije mislio na bračnu ljubav, ali sve što on kaže vrijedi i za nju. Istina, on pritom pred očima ima ljubav koja je već prošla školu evanđelja, možda samo ljude koji mole i koji žive povezani s Kristom.

Andreas Laun (Preuzeto iz knjige „Ljubav i partnerstvo“, Verbum)

Carsko meso s roštilja

Sastojci:

1,5 kg carskog mesa, 1 Vegeta pikantna marinada (300 g).

Priprema:

Meso premažite Vegeta pikantnom marinadom i stavite u vrećicu. Ostavite ga marinirati u hladnjaku 30 minuta. Meso ispecite na laganoj vatri na roštilju.

Posluživanje:

Meso narežite i poslužite s krumpirom pečenim u ljusci.

Savjet:

Umjesto roštilja carsko meso možete ispeći i u pećnici.

www.vegeta.com.hr

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

P	O	S	T	A	V	K	A	□	P	O	Z	I	V
U	S	K	R	S	N	A	S	V	I	J	E	Č	A
S	M	O	L	A	□	S	K	O	S	A	T	I	□
T	E	R	I	□	A	T	□	J	A	R	□	D	Z
O	R	□	C	E	R	E	M	O	N	I	J	A	L
L	O	K	A	L	□	□	□	□	I	T	A	L	A
I	K	O	□	I	□	□	□	□	C	I	M	E	T
N	U	G	A	T	□	□	□	□	A	S	□	K	K
A	T	A	K	A	□	□	□	□	E	T	O	O	□

Nagrađeni: Evica Tolić, Rüsselsheim
Nikola Sarić, Lindlar

NAŠE ZAJEDNICE

ZAGREB

Poruka fra Josipa Bebića u povodu izbora pape Franje

U povodu izbora novoga pape Franje ravnatelj za dušobrižništvo Hrvata katolika u inozemstvu fra Josip Bebić uputio je poruku misionarkama i misionarima koji djeluju u hrvatskoj inozemnoj pastvi: „Radosna srca pozdravljam izbor novoga Pape, to više što smo ga, providnošću Božjom, potkraj prošle godine mons. Mile Bogović i ja imali prilike upoznati i družiti se s njime u njegovoj kardinalskoj rezidenciji u Buenos Airesu. Riječ je o divnom, toplom čovjeku kojemu je sve te godine u Buenos Airesu ispovjednik bio hrvatski franjevac fra Berislav Ostojić, pa mu je stanje u Hrvatskoj poznato. Na rastanku nam je poručio tada kako bi volio da hrvatski (nad)biskupi pošalju još više takvih divnih hrvatskih svećenika diljem svijeta sličnih ovima s kojima on godinama uspješ-

Biskup Mile Bogović i ravnatelj za hrvatsku inozemnu pastvu fra Josip Bebić susreli su se s tadašnjim nadbiskupom Bergogliom u Buenos Airesu. Slijeva nadesno: o. Bebić, kardinal Jorge Mario Bergoglio (sadašnji papa Franjo I.), mons. Bogović i o. Ostojić.

no surađuje. Dijelim s vama radost zbog izbora novoga pape Franje i kličem: Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje!”

Tekst i nimka: IKA

SPLIT

Imenovana uprava Provincije Navještenja Gospodinova Družbe sestara milosrdnica

Vrhovna uprava Družbe sestara milosrdnica svetog Vinka Paulskoga imenovala je 3. ožujka novu upravu Provincije Navještenja Gospodinova – Split, na tri godine. Za provincijalnu glavaricu imenovana je s. M. Radoslava Kevo. Za prvu savjetnicu i zamjenicu Provincijalne glavarice s. M. Rozelina Zebić, za drugu savjetnicu s. Marina Vugdelija, za treću savjetnicu s. M. Gracijana Gracin, za četvrtu savjetnicu s. Krešimira Bakić. Za tajnicu Provincije izabrana je s. Katarina Nekić a za ekonomu s. M. Andrijana Mirčeta. Dan kasnije, 4. ožujka, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je s. M. Radoslavu Kevo, novoimenovanu provincijalnu glavaricu u pratnji tajnice Provincije s. Katarine Nekić. Nova provincijalka, koja je gotovo 25 godina provela na službi u Njemačkoj u samostanu Steyler misionara u Sankt Augustinu kod Bonna, preporučila se nadbiskupu u molitve i savjet u potrebama. Čestitajući na imenovanju, mons. Barišić ohrabrio je s. Radoslavu u prihvaćanju odgovorne uloge u svojoj zajednici.

Tekst i snimka: IKA

KARLSRUHE

Nova pastoralna suradnica

Krajem veljače u Hrvatsku katoličku misiju Srednji Baden sa sjedištem u Karlsruheu stigla je nova pastoralna suradnica Sanja Jakopić. Dolazi iz Zlatara, malog grada u Hrvatskom zagorju, 10-ak km udaljenog od nacionalnog marijanskog svetišta Marije Bistrice. Rođena je 29. svibnja 1984. u Zagrebu. Djetinjstvo je provela u Zlataru uz obitelj koju čine roditelji i starija sestra. Ondje je pohađala i osnovnu i srednju školu. Zatim odlazi na studij u Zagreb. Najprije je studirala na Učiteljskom fakultetu, a zatim na Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Od malih nogu angažirana je u rodnoj župi Uznesenja BDM Zlatar. Već kao dijete počela je aktivno pjevati u crkvenom zboru kojem je kasnije i bila predsjednica. Uz crkveni zbor, pjevala je i u vokalnoj skupini „Arete“ te gradskom zboru. Bila

je član župnog pastoralnog vijeća, održavala kateheze za djecu, mlade, prvopričesnike, krizmanike. Sav njezin trud uočavao je pok. župnik J. Čukman koji joj je bio velika podrška na putu odrastanja. Uz župnika, tu su bile i časne sestre milosrdnice iz čijeg iskustva je mnogo naučila te učvrstila svoju odluku o budućem pozivu. Prije odlaska u Njemačku radila je u osnovnoj školi kao profesor vjeronauka.

S.J.

Snimio: A. Polegubac

OBITELJ - ŽARIŠTE VJERE

MOLITVE OBITELJI ZA SVAKI DAN

GODINA VJERE 2012.
2013.

ISPOVIJEST VJERE HRVATA KATOLIKA

*Čvrsto vjerujem u Boga Oca, i Sina i Duha Svetoga.
Životom želim potvrditi svoj krsni savez s Bogom i tako
obnoviti sveti pradjedovski zavjet vjere u Isusa Krista i
vjernosti Katoličkoj crkvi.*

*Svoju odluku polažem u Bezgrješno Srce
Presvete Bogorodice Marije.*

*Najvjernija Odvjetnice, na braniku stoj, čuvaj našu
svetu vjeru i hrvatski dom.*

Amen.